8 str. Wtorek, 24 października 1933 20 gr.

DZIEŃ BYDGOSKI

ORAZ WYDAWNICTWA

DZIEŃ POMORSKI
GAZETA MORSKA
GAZETA GDAŃSKA

DZIEŃ GRUDZIĄDZKI
DZIEŃ KUJAWSKI
GAZETA MOGILEŃSKA

Rok IV

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, Mostowa 6

Telefon 22-18
Konto czek. P. K. O. 205.102

Nr. 244

Godła „suwerenne" Rzeszy leitmotywem nowej mowy Hitlera

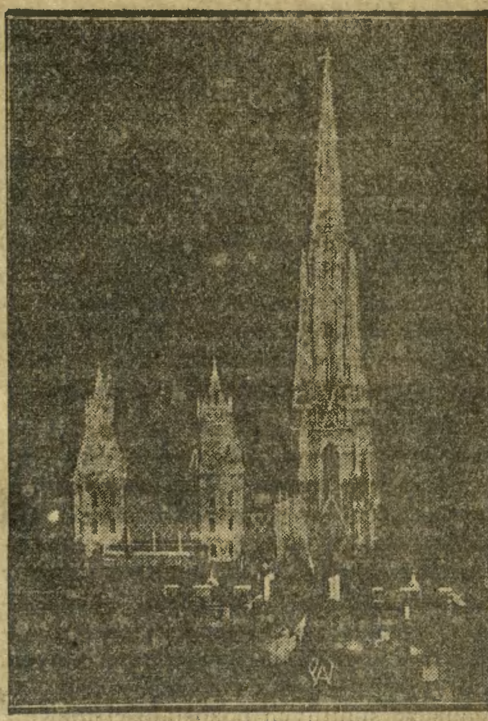
Berlin, 23. 10. (PAT). W miejscowości Kehlheim pod Regensburgiem odbyła się **uroczystość odsłonięcia nowych godeł suwerennych Rzeszy** w t. zw. „hali wyzwolenia", wznionej w 1825 r. na pamiątkę zwycięstwa nad Napoleonem. W akcie tym wziął udział **kanclerz Hitler,** w towarzystwie szefa szturmówek kpt. **Roehma i generała von Eppa,** namiestnika Bawarji. Kpt. Roehm **wręczając godła Hitlerowi,** powitał go jako realizatora odwiecznych pragnień niemieckich oraz twórcę jedności narodowej.

Kanclerz w mowie do zebranych oddziałów szturmowych oświadczył m. in., że **szturmówki mogą rościć sobie prawo do reprezentowania żywotnych interesów narodu niemieckiego.** „Świat — mówił kanclerz — przyzwyczaił się identyfikować naród niem. ze słabymi rządami w przeszłości. Zdajemy sobie sprawę z tego, że **niełatwo będzie pokazać światu, że naród niemiecki niema nic wspólnego z tymi, którzy nie okazali poczucia honorou. Naród niemiecki nie łaknie krwi — odwrotnie kocha on pokój i walczyć będzie o swoje prawo do życia, domagając się egzystencji dla 65 miljonów Niemców.** Naród niemiecki niema powodu życzyć sobie wojny, lecz bronić będzie honoru swojego i swoich żołnierzy. **Naszym celem jest uczynić znowu naród niemiecki potężnym.** Niemcy chcą tylko **pokoju, a świat musi zrozumieć,** że cały naród stoi za tem żądaniem"

„Gdyby **prochy poległych w walkach o wyzwolenie ożyły, stanęłyby w waszym szeregu** — mówił dalej kanclerz, zwracając się do oddziałów szturmowych. — Ich cel jest waszym celem. Chcemy urzeczywistnić to, co oni chcieli. **Jeden naród i jedna Rzesza. Stoimy wobec ciężkich czasów i wszyscy Niemcy muszą to sobie uświadomić,** jeżeli chcemy wyżywić nas i naród, nie pozostanie nam inna droga, jak ta, którą obraliśmy. Niema nas tam, gdzie tworzy się dyktaty. To miejsce jest żywem świadectwem, że nie mamy powodów wstydzić się naszej przeszłości. **Chcemy pokoju, ale świat musi wiedzieć również że nie ścierpielibyśmy tej wiecznej dyskryminacji i hańbienia naszego narodu".**

Manifestacja zakończyła się **złożeniem przysięgi przez oddziały szturmowe.**

Tum św. Szczepana w Wiedniu

Tum św. Szczepana w Wiedniu wspaniale iluminowany z okazji zjazdu katolickiego i obchodu 250-lecia odsieczy wiedeńskiej.

Niemcy usuwają się z Genewy całkowicie

Wystąpienie Rzeszy z Międzynar. Organizacji Pracy

Konsul niemiecki w Genewie Krauel zgłosił się w sobotę do sekretarza generalnego Ligi Narodów Avenola i wręczył mu **notę rządu niemieckiego, notyfikującą wystąpienie Niemiec z Ligi.**

Nota ma treść następującą:

Imieniem rządu niemieckiego mam zaszczyt zawiadomić pana, że Niemcy niniejszem oświadczają, iż występują z Ligi Narodów zgodnie z art. 1 par. 3 paktu. Proszę przyjąć itd.

(—) von Neurath.

Według urzędowej niemieckiej interpretacji, deklaracja oznacza także **wystąpienie Niemiec z Międzynarodowej Organizacji Pracy.** W związku z tem należy przypomnieć, że wystąpienie z Ligi bynajmniej nie pociąga za sobą automatycznie wystąpienie z Międzynarodowej Organizacji Pracy. Japonja, występując z Ligi, pozostała członkiem Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Wystąpienie Niemiec ma jednak swoje przyczyny. Jak wiadomo, już na czerwcowej konferencji Międzynarodowej Pracy doszło do **konfliktu między delegatem Niemiec dr. Leyem** a grupą roobtniczą, wskutek czego delegat Niemiec opuścił wówczas konferencję.

Jednocześnie z przedstawieniem noty, niemiecki podsekretarz sekretarjatu Ligi Narodów **Trendelenburg zgłosił swą dymisję.** Oczekują także, że inni urzędnicy narodowości niemieckiej w instytucjach międzynarodowych niebawem zrezygnują ze swych stanowisk.

Albo w Genewie, albo wcale!

Decydujące postanowie mocarstw

Londyn, 23. 10. (PAT.) W notatce, której źródłem informacyjnem jest niewątpliwie **Foreign Office** korespondent dyplomatyczny „Observer" podaje następujące uwagi: W wyniku czwartkowej rozmowy Corbina z Simonem i piątkowej Tyrrella z Paul Boncourem oraz oświadczenia, złożonego przez Normana Davisa w Genewie w czwartek **powzięta została przez rządy brytyjski, francuski i amerykański decyzja o pierwszorzędnem znaczeniu dyplomatycznem.** Udział w tej decyzji rządu włoskiego **nie jest jeszcze** ostatecznie przesądzony, ale **ambasador Włoch,** który również rozmawiał z Simonem w czwartek **nie wysunął żadnych zastrzeżeń co do udziału Włoch.** Decyzja ta polega na tem, **że pakt czterech nie będzie wykorzystany jako instrument alternatywny.** Zamiast Ligi Narodów dla omówienia zagadnień, wynikających z zapowiedzi Niemiec wycofania się z Ligi Narodów. Taktycznie skutki tej decyzji są jasne. Niemcy pozostają jeszcze w ciągu 2 lat członkami Ligi Narodów. O ile zechcą, mogą każdej chwili w tym okresie przystąpić ponownie do konferencji rozbrojeniowej oraz wycofać wypowiedziane członkostwo w Lidze.

Pomnik Marsz. Piłsudskiego w szkole policji w Mostach Wielkich

W Mostach Wielkich odbyła się uroczystość odsłonięcia pomnika Marszałka Piłsudskiego, ufundowanego ze składek oficerów i szeregow. Szkoły Policyjnej. Wicemarszałek Korsak dokonał aktu odsłonięcia pomnika, dłuta artysty rzeźbiarza Miszewskiego. Na wysokim cokole granitowym znajduje się wykonane z bronzu popiersie Marszałka Piłsudskiego na dole widnieje napis: Pierwszemu Marszałkowi Polski, wskrzeszycielowi Wolności Narodu, Józefowi Piłsudskiemu — Szkoła Policji Państwowej 1933 rok.

Komendant główny P. P. Jagrym-Maleszewski wygłosił przemówienie, stwierdzając, iż na miejscu, gdzie niedawno były gruzy i padały słowa obcej komendy — stanęła państwowa szkoła policji polskiej. W szkole tej wniesiony został pomnik Wodza, który wiecznie stać będzie, gdyż zbudowany został z elementów niezniszczalnych. Zbudowały go uczucia zaklęte ręką artysty w spiżu. „Wam oficerom i szeregowym policji fachowej szkoły oraz całej policji polskiej — oddaję w opiekę ten pomnik.

Losy gabinetu francuskiego ważą się

Izba deputatowanych obraduje

Paryż, 23. 10. (PAT). Wczoraj o godz. 15 nastąpiło **otwarcie posiedzenia Izby deputowanych.**

W kuluarach panuje **wielkie ożywienie.**

Trybuna dziennikarzy i publiczności szczelnie zapełniona. Na ławach rządowych zajmują miejsca premjer **Daladier i ministrowie.**

Punktualnie o godz. 15 otwiera posiedzenie przewodniczący Izby **Bouisson.**

Po krótkiej dyskusji przewodniczący oddał głos referentowi komisji deputowanych **Jacquier.** Mówca przedstawił w ogólnych zarysach modyfikację jakie komisja proponuje wprowadzić do projektu rządowego i wezwał izbę do **przyjęcia projektu z poprawkami komisji.**

Przemówienie głównego referenta komisji finansowej spotkało się **z gorącem przyjęciem na ławach radykałów.**

Minister Bonnet po godzinnej mowie wykazał konieczność **przeprowadzenia jak najdalej idących oszczędności** w związku z sytuacją finansową i ekonomiczną kraju. Przemówienie jego spotkało się z gorącemi oklaskami na ławach lewicy.

Po krótkiej przerwie wstąpił na trybunę minister **Lamoureux,** którego przemówienie trwa dotychczas.

Pamięci śp. Montwiłła-Mireckiego i Jodki-Narkiewicza

Odsłonięcie tablicy ku czci bohaterskich męczenników w Warszawie

Warszawa, 23. 10. (PAT). W dniu wczorajszym odbyło się **uroczyste odsłonięcie tablic pamiątkowych ku czci Józefa Montwiłła-Mireckiego i Witolda Jodki-Narkiewicza,** wmurowanych w ścianę robotniczego domu ludowego przy ul. Ogrodowej.

Na uroczystość przybyli: prezes BBWR. **Walery Sławek,** przedstawiciele władz z wojewodą **Jaroszewiczem,** wdowa po śp. Jodce-Narkiewiczu, delegacje ze sztandarami, PPS. (dawna frakcja rewolucyjna) oraz licznie zgromadzona publiczność. Mówcy w szeregu przemówieniach podnosili **zasługi zmarłych,** poniesione w walce o niepodległość Polski oraz zasługi ich dla sprawy robotniczej.

Odsłonięcie tablic pamiątkowych dokonał prezes **Walery Sławek.**

W przededniu otwarcia linji lotniczej Warszawa—Moskwa

Kierownicy polskiego lotnictwa cywilnego w stolicy ZSSR.

Moskwa, 23. 10. (PAT). Wczoraj o godz. 17,45 wylądował na **lotnisku moskiewskiem,** udekorowanem flagami polsko-sowieckiemi **3-motorowy samolot polski typu Fokker,** na którym przybyli dyrektor dep. lotn. cywilnego Min. Komun. **pułk. Filipowicz,** zastępca jego **kpt. Piątkowski** oraz dyrektor towarzystwa „Lot" major **Makowski.**

Samolot prowadził pilot Płonczyński i mechanik **Piskorz.**

Przybyłych witali na lotnisku **przedstawiciele lotnictwa sowieckiego,** z szefem awjacji cywilnej i jego zastępcą, poseł R. P. **Łukasiewiczem,** członkowie poselstwa, reprezentanci prasy sowieckiej i korespondent PAT.

Kierownicy polskiego lotnictwa cywilnego przybyli na **rokowania w sprawie zawarcia konwencji lotniczej między Polską a ZSRR., oraz otwarcia stałej polsko-sowieckiej linji komunikacyjnej Warszawa—Moskwa.**

Rokowania rozpoczną się dnia 25 bm. Przewodnictwo **delegacji polskiej** obejmie poseł **Łukasiewicz.**

Lot z Lidy do Moskwy odbył się **w niepomyślnych warunkach atmosferycznych.** Między Mińskiem a Smoleńskiem z powodu gęstych chmur leciano na wysokości od 20 do 100 metrów nad ziemią, niemal zawadzając chwilami o wierzchołki drzew. Samolot polski zaraz po przelocie granicy sowieckiej nawiązał łączność radjową z lotniskiem w Moskwie, skąd otrzymał wskazówki meteorologiczne.

Na spotkanie samolotów polskich władze sowieckie wysłały z Moskwy samolot.

Pod hasłem wspólnego dobra

U progu sesji sejmowej

Wyniki, osiągnięte przez aż trzykrotnie pokrytą Pożyczkę Narodową, są dowodem, że olbrzymia większość społeczeństwa z całem zaufaniem i jednomyślnie zatwierdza dotychczasową politę finansową rządu. Równocześnie zaś ta pełna ofiarności i karności obywatelskiej postawa społeczeństwa dowiodła raz jeszcze, że w duszy i umyśle narodu dokonały się głębokie przemiany.

Przemiany te streszczają się w zrozumieniu i uznaniu przez społeczeństwo zasady, iż „najwyższem prawem jest dobro Państwa". Interes całości góruje w świadomości ogółu ponad interesami grup, zawodów czy jednostek. W momencie potrzeby państwowej milkną rozterki i przeciwieństwa polityczne czy społeczne. Niedobitki partyjnictwa i niepowołani przywódcy antyrządowych dywersyj zawisają w bezsilnej próżni, bo i szeregi ich zwolenników łamią raczej karność partyjną, byle tylko nie sprzeniewierzyć się kardynalnym wobec państwa obowiązkom.

Społeczeństwo polskie pragnie czynnie współdziałać w budownictwie naszej państwowej przyszłości i rozwoju przez świadome i ofiarne zrzekanie się — gdy zajdzie tego potrzeba — cząstki swych uprawnień czy zasobów materjalnych — pragnie współpracować z rządem przez zorganizowany, zespołowy wysiłek, poddany sumiennej kontroli społecznej.

Do niedawna jeszcze innym był zasadniczo stosunek obywatela do Państwa. Był to stosunek nieufnego kontrahenta, który w państwie widział obcą sobie i wrogą potęgę, przeciw której oszańcować się trzeba szeregiem ustaw zapewniających „wolności obywatelskie" i pełną swobodę poruszeń dla jednostki w dziedzinie spraw materjalnych, kulturalnych i politycznych. Była to jedna ze smutnych pozostałości niewoli. Czasy porozbiorowe utrwaliły bowiem w świadomości ogółu tę przeciwstawność interesów jednostki i państwa, które w tym okresie było państwem najezdniczem i wynaradawiającem. Przez nałóg myślowy, przez szkodliwą i anarchizującą umysły działalność różnych ambitnych graczy parlamentarnych i rzekomych „trybunów ludu" — to nastawienie umysłów pokutowało nawet i potem w szerokich warstwach narodu, które i teraz, we własnem już Państwie widziały siłę sobie „obcą" i wierzyły w „przeciwstawność" interesów własnych i Państwa.

Zbyt długo nie rozumiano w Polsce widoczniejszego z dniem każdym bankructwa systemów ustrojowych, wyrażających się we wszechwładzy ustroju parlamentarnego, a bezsile władzy wykonawczej. Nad całem życiem Europy powojennej ciąży to zagadnienie. Faszyzm, bolszewizm, hitleryzm są eksperymentami, które — pomijając zasadnicze między niemi różnice —przeciwstawiły ustrojowi demokracji parlamentarnej zasadę władzy państwa i jego kierowniczych organów. Myśl polityczna dzisiejszej doby szuka formuły ustrojowej, któraby odnalazła zwichniętą równowagę między poszczególnemi organami władzy państwowej i uprawniła technikę rządzenia przez rozszerzenie uprawnień władzy wykonawczej i przez wyposażenie w konieczne władze nadrzędnego czynnika, jakim być musi Zwierzchnik Państwa.

Myśl ta powszechnie zwycięża. Świeżym tego dowodem to wynik plebiscytu, przeprowadzonego w Estonji nad projektem zmiany konstytucji. Przy olbrzymim udziale głosujących, większością niemal ¾ głosów, społeczeństwo estońskie opowiedziało się za nową konstytucją, rozszerzającą bardzo znacznie władzę szefa państwa z równoczesnem znacznem okrojeniem praw parlamentu. Ta zmiana ustroju Estonji i powołanie na szefa rządu generała Laidonera tembardziej zasługują na uwagę, że przemiany te dokonały się z inicjatywy społeczeństwa, że myśl naprawy konstytucji stała się hasłem bojowem jaknajszerszych warstw, które dziś wynik plebiscytu święcą uroczyście dekoracją miast i organizowaniem pochodów i obchodów.

U nas w momencie zebrania się Sejmu na sesję najbliższą wchodzą pod obrady również zagadnienia nowej Konstytucji, opracowanej pod podobnym kątem widzenia. Wzmożenie władzy Głowy Państwa i rządu będzie w odpowiedni sposób sharmonizowane z uczestnictwem społeczeństwa w wykuwaniu losów państwa.

Postawa naszego społeczeństwa w sprawie Pożyczki Narodowej stwierdziła, że społeczeństwo stawia interes państwa ponad wszystkie inne względy. W tej atmosferze również końcowe prace nad naprawą naszego ustroju potoczą się napewno spiesznie i umocnią podstawy naszego państwowego rozwoju.

Marszałek Piłsudski w Grodnie

Dn. 21 bm. przybył do Grodna p. Marszałek Piłsudski, który w D. O. K. 3 przeprowadzi gry wojenne.

Z Gdyni do Nowego Jorku jachtem

W najbliższym czasie wyruszyć ma z Gdyni na jachcie przerobionym z kutra rybackiego, harcerz Wiesław Olszyna - Wilczyński z Warszawy. Zamierza on odbyć na jachcie podróż do Nowego Jorku.

Wyprawa ta odbyć się ma w porozumieniu i pod opieką naczelnych władz Harcerstwa Polskiego. Jeżeli wyprawa uwieńczona zostanie powodzeniem, będzie to po jachcie „Zjawa" Władysława Wagnera, drugi jacht polski, który przebył Atlantyk.

Na rozkaz O. U. N. zastrzelił

sekretarza konsulatu sowieckiego we Lwowie

W ub. sobotę w godzinach porannych **zgłosił się na audjencję do Konsulatu sowielkiego we Lwowie** jakiś osobnik. Po 15-minutowem oczekiwaniu wezwano go z poczekalni do pokoju, w którym urzędował nacz. kancelarji konsulatu Aleksander Majłow. Petenta wprowadził kurjer konsulatu. W momencie, gdy Majłow zapytał osobnika o powód **żądania audjencji u konsula, ten wyjął rewolwer i dał do Majłowa dwa strzały, zabijając go na miejscu.**

Na odgłos strzałów z sąsiedniego pokoju wybiegł drugi funkcjonarjusz konsulatu **Iwan Dżugaj,** do którego zamachowiec również strzelił, raniąc go w obie ręce. Rany Dżugana są stosunkowo lekkie, tak, że Dżugaj, opatrzony przez lekarza pozostaje w leczeniu domowem.

Na odgłos strzałów z hallu nadbiegł odźwierny **Gabryel Mandzij,** do którego zamachowiec strzelił również, **lecz go nie nie trafił,** natomiast kula **wybiła szybę.** Mandził wszczął alarm, chroniąc się jednocześnie do piwnicy.

Bawiący w tym czasie na górze w swym gabinecie wicekonsul sowiecki otworzył okno i wezwał **pomocy pełniącego na ulicy służbę posterunkowego policji państwowej, który jednak nie mógł dostać się do budynku,** ponieważ **drzwi były od wewnątrz zamknięte a okna na parterze są zakratowane.** Zaalarmowana jednocześnie policja przybyła na miejsce i wówczas na wezwanie konsula wszedł przez okno pierwszego piętra aspirant policji Bartuzel wraz z posterunkowym Trzemnalskim, poczem zeszli do hallu i rozbroili zamachowca. Na żądanie „ręce do góry", zamachowiec podniósł ręce, oddał broń, a zapytany o nazwisko **podał je, dodając, że jest członkiem Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów,** a zamach **wykonał z rozkazu tej organizacji.**

Bezpośrednio po wypadku odwieziono sprawcę zamachu do wydziału śledczego, gdzie rozpoczęto przesłuchanie.

Na miejscu wypadku zjawił się starosta grodzki dr. Klimow i delegat urzędu wojewódzkiego referendarz Wagner, którzy wyrazili konsulowi **ubolewanie z powodu tragicznego zajścia,** poczem przybyli również, zawiadomieni o wypadku, przedstawiciele **prokuratury i sędzia śledczy.**

* * *

Policja przeprowadziła rewizję w lokalu pism ukraińskich zbliżonych do U. O. N. „Nasz Front" i „Nasz Kłycz". W wyniku rewizji został aresztowany odpowiedzialny redaktor **Maślak,** a lokal opieczętowano.

Również dziś przeprowadzono rewizję w lokalach ukraińskich pism komunizujących: **„Ilustrowana Gazeta", „Brotba" i „Harti".** Trzech redaktorów odpowiedzialnych **aresztowano, a lokale redakcyjne opieczętowano.**

Złoty medal Ojca św.

dla Marszałka Piłsudskiego

Na dłuższej serdecznością nacechowanej audjencji prywatnej Ojciec św. przyjął **ks. Józefa Gawlinę, biskupa Wojsk Polskich,** który Papieżowi złożył obszerne sprawozdanie ze stanu duszpasterstwa w wojsku polskiem.

Sprawozdania Ojciec św. wysłuchał z wielkiem zainteresowaniem, poczem **udzielił Swego błogosławieństwa całej armji polskiej, kapelanom wojskowym w szczególności.**

Wręczając następnie ks. biskupowi Gawlinie złoty **medal dla upamiętnienia Jubileuszu,** Ojciec św. polecił wręczyć go **osobiście Marszałkowi Piłsudskiemu wraz z błogosławieństwem i serdecznemi pozdrowieniami.** Dla matki ks. biskupa Gawliny Ojciec św. ofiarował bogaty różaniec.

Reforma płac urzędniczych

Dodatki funkcyjne

W niedługim czasie opublikowany zostanie dekret Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie zmian w ustawie o uposażeniu urzędników i funkcjonarjuszów państwowych.

Rozporządzenie ma zmniejszyć ilość stopni służbowych. Jednocześnie z tem nastąpi zeszeregowanie szczebli i podciągnięcia wszystkich uposażeń do jednego szczebla „B".

Reforma ma nadto na celu powiększenie uposażeń urzędniczych, wykonywujących samodzielną pracę przez wprowadzenie następujących dodatków funkcyjnych: naczelnicy wydziałów — do 250 zł. miesięcznie, starostowie — do 200 zł. miesięcznie kierownicy działów — do 100 zł., referenci — 25 zł.

Suma globalna uposażeń urzędników i funkcjonarjuszów państwowych nie ulegnie zmianie.

Polska Akademja Literatury

Piętnastu akademików

Dowiadujemy się, że skład personalny Polskiej Akademji Literatury jest już niemal całkowicie ustalony.

Akademikami zostali: **Wacław Berent, Piotr Choynowski, Kazimiera Iłłakowiczówna, Karol Irzykowski, Juljusz Kaden-Bandrowski, prof. Juljusz Kleiner, Zofja Nałkowska, Zenon Przesmycki (Miriam), Karol Hubert Rostworowski, Wincenty Rzymowski, Wacław Sieroszewski, Leopold Staff, prof. Tadeusz Zieliński, Dr. Tadeusz Żeleński (Boy).**

Ponadto do Akademji ma wejść Andrzej Strug, który nie nadesłał jeszcze odpowiedzi, czy zgadza się na przyjęcie godności.

Pierwsze posiedzenie Akademji Literatury odbędzie się według wszelkiego prawdopodobieństwa w przyszłym tygodniu.

Tajemnica Białej Księgi

Rozczarowanie w Londynie

Jak już donosiliśmy rząd angielski zapowiedział ogłoszenie części **tajnych dokumentów,** tyczących się rokowań angielsko-niemieckich przed wystąpieniem Niemiec z Ligi Narodów. Jakoż istotnie została opublikowana t. zw. **„Biała księga",** która jednakowoż wywołała **największe rozczarowanie w Londynie, albowiem** nie zawiera nic poza suchem zestawieniem dat i faktów od marca do października oraz teksty wszystkich przemówień na historycznem posiedzeniu biura konferencji rozbrojeniowej z dnia 14 bm.. Sens tej publikacji, niezawierającej nic nowego, jest niezrozumiały i angielska opinja publiczna w dalszym **ciągu jest nieuświadomiona,** jeżeli chodzi o **dokumenty oficjalne co do tego, co istotnie wydarzyło się w czasie rozmów genewskich** w tych sprawach, zanim Neurath opuścił Genewę.

Jeśli tajemnice „„Białej Księgi" wzbudzają takie zainteresowanie publiczności angielskiej — **to tem więcej muszą zaintrygować opinję polską,** gdyż wiemy z doświadczenia, że niektóre osobistości i mocarstwa nie mogą się jeszcze odzwyczaić od tego, żeby **za naszemi plecami nie omawiać naszych spraw.**

Coś tam jednak musiało być wielce zajmującego wśród tych dokumentów, skoro min. Simon wolał narazić się na **impertynencje Niemiec,** niż powiedzieć jasno o co chodził

Umowa lekarzy Kas Chorych

Zrzeszenie lekarzy kas chorych m. st. Warszawy oraz zrzeszenie lekarzy terenów zamiejskich podpisały w dniu wczorajszym deklarację przyjęcia wytycznych dla umowy zbiorowej z lekarzami kas chorych. Wytyczne te ustalone zostały przez Związek Kas Chorych w porozumieniu z Naczelną Izbą Lekarską.

Układ z Holandją

W prowadzonych od tygodnia w ambasadzie R. P. w Paryżu rokowaniach taryfowych polsko - holenderskich nastąpiło zasadnicze porozumienie obu stron. Pozostają jeszcze do rozstrzygnięcia pewne kwestje, których nie dało się rozwiązać z przyczyn technicznych. Ostateczne parafowanie układu nastąpi dopiero w końcu przyszłego tygodnia w Hadze, dokąd wyjeżdża w tym celu z ramienia delegacji polskiej dr. Łychowski.

Nowy gabinet estoński

Na czele nowego rządu stanął b. prezes Rady Ministrów **Konstanty Paets.** Sprawy zagraniczne objął Seljamaa.

Nowy rząd ma za zadanie przeprowadzenie projektów praw, zapewniających realizację nowej konsytucji. **Parlament uchwalił votum zaufania nowemu rządowi 49 przeciwko 38.**

Z dniem 1 listopada

Ukazało się rozporządzenie rady **ministrów,** którego mocą z dniem 1 listopada zostaje **zniesiona** izba przemysłowo - handlowa w Bydgoszczy.

Ostatni akt krwawych zajść w Grodzisku

Potworne plony wydały hasła nieuczciwych przywódców

Dobiegają już końca procesy o zajścia w Małopolsce środkowej i **zachodniej.** W rozprawie o zajścia w Grodzisku przed sądem okręgowym w Rzeszowie zabrał głos prokurator, który w przemówieniu scharakteryzował tło i przebieg wypadków, poprzedzających krwawe zajścia.

Grodzisk — mówił prokurator bierze swój początek w demagogicznych hasłach **nieuczciwych przywódców,** którzy na tajnych zebraniach **zaszczepiali wśród ludności jad nienawiści do policji.** Następuje dzień 18 czerwca br., dzień jubileuszu Witosa. Na wiecu padają słowa agresywne i podburzające, które bardziej jeszcze podniecają wzburzone nastroje. Skutek tych nawoływań nastąpił niemal natychmiast. Rezultatem tych haseł są krwawe wypadki **w Wulce, pochód na Rakszawę i marsz na Łańcut.** Żądania demonstrantów nosiły **wyraźny charakter polityczny.** Gdyby nie **zdecydowana postawa policji** i oddziałów **wojskowych,** to pod Łańcutem doszłoby **bez wątpienia do plondrowania i rabunku cudzego mienia.** Tłum po odejściu z pod **Łańcuta zachowywał się** w dalszym ciągu **bojowo.**

„Bij zabij"

Po przedstawieniu tych wypadków **prokurator** przechodzi do charakterystyki krwawych zajść w Grodzisku, gdzie w oktawę Bożego Ciała lud zebrał się tłumnie na modły. Jeszcze nie przebrzmiały ostatnie słowa modlitwy, gdy podniecony tłum **na widok** posterunkowych, którzy przyszli **sprawdzić przyczynę strzałów moździerzowych i** zachowaniem swem nie dali powodów do żadnych zarzutów, rzucił się w kierunku policji, zaatakował ją i biegł za posterunkowymi z okrzykami: **„Bij, zabij"** na przestrzeni **półtora kilometra.** Tłum dopada wreszcie swe **ofiary i w bestjalski sposób je morduje.** Sprawcy mordu, jeszcze spoceni i zmęczeni gonitwą za posterunkowymi, wracają **do kościoła jako triumfatorzy,** którzy nie byle jakiego zwycięstwa dokonali.

Wędrówki z widłami i bronią

O czynie swym bestjalskim opowiadają uczestnikom procesji. Nie spotykają się ze słowami potępienia, przeciwnie — na wiadomość, że komendant posterunku wraz z dwoma posterunkowymi rozpędza tłum, zebrany tłum oburza się i prowadzony przez **swych prowodyrów udaje się przed budynek posterunku.** Przed posterunkiem tłum waha się, nie wie, jakie są siły policyjne. Wysyła więc gońców do sąsiednich wsi, aby wezwali ludność na pomoc. Przez całą noc odbywały się wędrówki chłopów, uzbrojonych **w widły, siekiery, pałki i broń palną, do Grodziska.**

Tymczasem przybyły posiłki policji. Gdy ze strony tłumu posypały się strzały w kierunku policji. komisarz Nowakowski zmuszony był w imię bezpieczeństwa policji i porządku uciec się do dania salwy, po której padło 5 zabitych i kilka osób rannych. Na wiadomość o zbliżaniu się dalszych oddziałów policyjnych, tłum nabiera przekonania, że **„niema rewolucji"** i ucieka do domu.

Zdeptano godność państwa

Obrońcy oskarżonych starali się dowieść, **że** Stronnictwo Ludowe nie organizowało i nie miało wpływu na te zajścia.

Prokurator wystąpił z repliką i zbił argumenty obrońców. Przemówienie swoje prokurator zakończył następującemi słowami: **„nietylko stratowano zwłoki i tańczono po trupach obu posterunkowych, ale zdeptano godność państwa,** której symbolem zewnętrznym był Orzeł Biały, widniejący na czapkach posterunkowych". Prokurator apeluje do trybunału, aby **dramat ten zakończył się na sali sądowej i nie miał dalszego epilogu.**

Replika prokuratora wywołała wśród obecnych głębokie wrażenie.

Przewodniczący zamknął przewód sądowy, odraczając ogłoszenie wyroku do poniedziałku.

Z rady technicznej do spraw morskich

W dniu 24 bm. odbędzie się w ministerstwie przemysłu i handlu posiedzenie rady technicznej do spraw morskich pod przewodnictwem prof. Rodowicza. Na posiedzeniu tem rozpatrywane będą sprawy sposobu wykończenia budowy nadbrzeża czechosłowackiego i rumuńskiego.

W Belgji o Polsce

Odgłosy Swięta kawalerji

Belgijski „Le vingtieme siecle" zamieszcza na naczelnem miejscu artykuł, poświęcony **uroczystości święta kawalerji polskiej w Krakowie.** Autor, podkreśliwszy uczczenie podczas tych uroczystości reprezentantów tureckich oraz fakt, że Turcja, której armja została rozgromiona przez Polaków pod Wiedniem, ustosunkowała się po rozbiorach **najbardziej lojalnie** do Polski, snuje wnioski na temat **dziwnego biegu historji, która z krajów, żyjących ze sobą w niezgodzie, czyni największych przyjaciół.**

W zakończeniu „Le Vingtieme Siecle" pisze: Wypadki powyższe należą do najbardziej rzadkich w historji narodów i dlatego też powinny być znane wszystkim. Tembardziej powinni je znać ci, którzy ponoszą ciężką odpowiedzialność za kierownictwo losami narodów.

Zjazd „Rodziny Urzędniczej"

W dniach 19 i 20 października rb. odbył się w Warszawie w gmachu prezydjum rady ministrów dwudniowy zjazd w sprawie organizacji na prowincji kół stowarzyszenia „Rodziny Urzędniczej".

Zjazd, na którym były reprezentowane wszystkie województwa otworzyła imieniem komisji organizacyjnej p. ministrowa Dolanowska, poczem prezes stowarzyszenia, p. premjerowa Jędrzejewiczowa w dłuższem przemówieniu przedstawiła charakter ideologiczny stowarzyszenia.

Zjazd został zamknięty zebraniem dyskusyjnem, na którem b. min. Rożnowski w imieniu zarządu głównego Rodziny Urzędniczej żegnał delegatki województw.

Miesiąc zagadnień polsko-niemieckich

na terenie całej Polski

Wzorem lat ubiegłych Zw. Obrony Kresów Zachodnich przystąpił do szerokiej akcji propagandowo-informacyjnej w czasie od dnia 21. 10. do 30. 11. rb. na terenie Rzplitej.

Akcja ta, odbywać się będzie pod tytułem: „Miesiąc zagadnień polsko-niemieckich" i ma na celu spotęgowanie w społeczeństwie **zainteresowania zagadnieniami polsko-niemieckiemi** oraz znajomości tych zagadnień a także przedstawienie stanu dzisiejszego sił polskich oraz losu **ludności polskiej na terenie Niemiec.** W obu powyższych dziedzinach szczególna uwaga poświęcona będzie w r. b. sprawom **naszego pogranicza wschodnio-pruskiego.**

Komitet honorowy miesiąca stanowią: **B. Chrzanowski, J. Dębski, gen. Orlicz-Dreszer,** woj. dr. **M. Grażyński,** dyr. H. **Gruber,** szef Kancelarji Cywilnej dr. B. **Hełczyński,** wicemin. skarbu **W. Jędrzejewicz,** woj. **St. Kirtiklis,** woj. **M. Kościałkowski,** b. min. E. **Kwiatkowski,** dr. **W. Ostrowski,** dr. **M. Pollak,** woj. **Belina-Prażmowski,** marszałek Senatu **W. Raczkiewicz,** woj. **Roger Raczyński,** metropolita krakowski ks. **A. Sapieha, W. Sołtan,** prof. **St. Srokowski, W. Seydlitz,** prezes **H. Strasburger,** dr. **J. Trzciński.**

Komitet wykonawczy: (dr. J. Trzciński, W. Łącki, I. Nowak, M. Korzeniewski, F. Bąkowski i M. Zaleski) przeprowadzi swoją akcję drogą. odczytów, dostarczania odpowiednich wydawnictw oraz zbierania dobrowolnych ofiar na cele Z. O. K. Z.

Rozporządzenie o stowarzyszeniach akademickich wchodzi w życie

Na mocy okólnika Nr. 140 ministerstwa oświaty, rektorzy szkół wyższych wezwali prezesów stowarzyszeń akademickich w celu poinformowania ich o treści nowych przepisów, Ministerstwo oświaty wyznaczyło termin 1-go grudnia rb. jako ostateczny dla wprowadzenia nowego ustroju stowarzyszeń akademickich.

Katastrofa posła b. centrum

B. poseł centrowy na Sejm pruski i przywódca chrześcijańskich związków zawodowych Bernard Otte uległ w pobliżu Zielonej Góry na Śląsku niemieckim katastrofie samochodowej. Po przewiezieniu do szpitala Otte zmarł.

Hitlerowski legjon w Austrji

Według doniesień z pogranicza czeskosłowacko - bawarskiego, w okolicach nadgranicznych Bawarji skoncentrowane zostały oddziały t. zw. hitlerowskiego legjonu austrjackiego, w ilości około 5.000 osób. Legjon ten jest uzbrojony i odbywa normalne ćwiczenia wojskowe.

Pożar w Borysławiu w fabryce „Gazolina"

Z niewiadomej przyczyny wybuchł pożar w fabryce gazoliny p. f. „Gazolina" w Borysławiu. W płomieniach stanęły warsztaty, kancelarja i dom mieszkalny. Straty są bardzo znaczne. Akcja ratunkowa trwała kilkanaście godzin.

Ploteczki o otruciu Herriota w Sowietach

Herriot wyjechał na Riwierę. Przed wyjazdem swym b. premjer oświadczył przedstawicielowi agencji Havasa co następuje:

„Proszę pana ostrzec ziomków moich i opinję publiczną przed romantyczną i śmieszną legendą, jakobym padł ofiarą otrucia. Choroba moje miała przyczyny zupełnie naturalne. Kilka dni, które spędzę nad morzem, pozwolą mi przebyć spokojnie okres rekonwalescencji".

Hunt Morgan laureatem nagrody Nobla

Nagroda Nobla w dziale medycyny przyznana została lekarzowi amerykańskiemu Tomaszowi Hunt Morganowi z Passadena w Kalifornji.

Gaje oliwne pod całunem gradu

Z Rzymu donoszą: Grad **zniszczył na przestrzeni kilku tysięcy hektarów słynne gaje oliwne** w najbliższej okolicy miasta **Imperja.** Grad pokrył ziemię dziesięciocentymetrową **warstwą.**

W mieście powybijane zostały szyby w oknach. Straty wyrządzone **przez gradobicie** są bardzo znaczne zwłaszcza ze względu na uniemożliwiony zbiór oliwek **stanowiących podstawowe** źródło dochodów w tej części **Riwjery liguryjskiej.**

Italja zdobyła puhar Bleriota

Kapitan lotnik **Pietro Scapinelli w pobliżu** Ankony na hydroplanie „Macchi C 72" osiągnął przeciętną szybkość 619,37 **km. godz.** W ten sposób **Włochy zdobyły puhar, ufundowany przez Bleriota dla lotnika,** który osiągnie szybkość 1000 km. na godz. Puhar ten tymczasowo **miał być** przyznany lotnikowi, który osiągnie przeciętną szybkość 600 km. na godz.

Niemiecka „lilijka" między armatami

Bajeczki statystyczne organu hitlerowskiego

„Voelkischer Beobachter" opublikował w piątek 20 bm. przepyszną mapę zbrojeniową Europy, zaopatrzoną w szereg danych statystycznych, z których wynika „jak na dłoni", **że** w sąsiadującem z nami państwem niemieckiem niema ani **jednej armatki, ani jednego samolociku,** wogóle — nic nie ma i jeszcze raz nic coby miało jakiekolwiek podobieństwo do morderczego oręża.

Na niewiarygodnie dowcipnej tej mapce państwo niemieckie wygląda jak wielka biała plama **(niczem lilja!)** z jedną tylko czarną kropką, reprezentującą Berlin i malutkim żołnierzykiem mającym wyobrażać Reichswehrę. Dokoła tej udręczonej niewinności szczerzą zęby i kły drapieżne, straszliwie uzbrojone państwa sąsiednie:

Na wschodzie, na terytorjum polskiem stoi **okrutny żołnierz polski w płaszczu po pięty w szeroko rozkroczonemi nogami, z karabinem zwróconym w kierunku Prus Wschodnich.** Czarne smoki armat **rozwarły paszcze** w kierunku Berlina; Poznań, Toruń, Grudziądz i granice Prus Wschodnich najeżone **są** poprostu temi morderczymi olbrzymami, samoloty, tanki **gotowe** do zniszczenia nieszczęśliwej „białej plamy".

Jeszcze okrutniej wygląda Francja i Belgja: za Renem aż czarno: **armata siedzi na armacie i tankiem pogania.** Anglja, Italja, Rosja, państwa Małe Ententy, państwa północne.... wszędzie poprostu jeden arsenał. A w pośrodku: **biała lilijka,** uciśniona niewinność... Germanja.

Poniżej tej mapy tablica statystyczna pod tytułem „Die Wehrlosigkeit Dentschlands in Zahlen" (Bezbronność Niemiec w cyfrach).

Dowiadujemy się, z tej tabelki różnych **astronomicznych cyfr** o zbrojeniach wszystkich państw, wśród których armja polska bardzo **groźnie** się prezentuje. „Deutschland" **zaś** nie posiada **ani jednego** samolotu wojskowego ani jednej ciężkiej armaty ani jednego tanka (świeżo właśnie zakupili 40!) a wojska aż... 100 tysięcy.

Biedni Niemcy! Wyobrażają sobie, że gdzieś na globie ziemskiem żyją jeszcze ludzie, którym można opowiadać podobne smolone duby!

Akcja rozpowszechniania POS. na Pomorzu

Wojewódzki Komitet WF. i PW. wzywa Powiatowe i Miejskie Komitety do pracy

Według przedstawionych dotychczas Wojewódzkiemu Komitetowi WF. i PW. wykazów kandytów do POS., poszczególne powiaty (miasta wydzielone) uzyskały w roku bieżącym następującą ilość POS. (z poza szkół i wojska):

Powiat brodnicki — 438, pow. chełmiński — 633, pow. chojnicki — 62, pow. działdowski — 533, — powiat grudziądzki — 164, pow. kartuski — 406 (w tem 171 z obozu), pow. kościerski — 565 (w tem 100 z obozu), pow. lubawski — 200, pow. sępoleński — 507, pow. starogardzki — 257, powiat świecki — 399, pow. tczewski — 164, pow. toruński — 435, pow. tucholski — 186, pow. wąbrzeski — 512, pow. morski — 688, (wszystkie z obozów), Grudziądz miasto — 433, Toruń miasto — 382.

Z powyższego zestawienia widocznem jest, **że dotychczasowe wyniki akcji rozpowszechniania POS. w niektórych powiatach województwa pomorskiego nie dały zadawalniającego rezultatu.**

Powyższe zestawienie jest równocześnie widocznem sprawdzianem poziomu pracy poszczególnych powiatowych i miejskich Komitetów WF. i PW.

Na uznanie dotychczas zasługuje praca Komitetów WF. i PW. w powiatach: chełmińskim, działdowskim, sępoleńskim i wąbrzeskim.

W związku z powyższem Wojewódzki Komitet WF. i PW. zwraca się **z gorącym apelem i wzywa wszystkie Powiatowe (Miejskie) Komitety WF. i PW., a zwłaszcza w Gdyni, Wejherowie i Chojnicach, a następnie w Grudziądzu Tucholi i Tczewie o podjęcie usilnej propagandy** i starań w kierunku przystąpienia jak najszerszych warstw społeczeństwa do ubiegania się o POS!

Pomorski Wojewódzki Komitet Wychowania Fizyczn. i Przysposob. Wojsk.

Na froncie samodzielnej ekspansji przemysłowej Pomorza

Poświęcenie fabryki krochmalu ziemniaczanego S. A. Lubań-Wronki w Toruniu

Jedna z nielicznych placówek przemysłowych Torunia, ściśle z nim jednak, jako stolicą Pomorza związana, bo przetwarzająca masowy produkt ziemi pomorskiej — ziemniaki, fabryka krochmalu Spółki Akcyjnej Lubań — Wronki obchodziła w ubiegłą sobotę niecodzienną uroczystość, święciła bowiem odbudowany po wiosennym pożarze główny gmach fabryczny, oraz nowowybudowaną stację wyładunku ziemniaków na Wiśle.

Uroczystość rozpoczął przejazd zaproszonych gości statkiem „Toruń" z przystani „Vistuli" na **Jakubskie Przedmieście,** gdzie na samym krańcu miasta, w odległości kilkuset metrów od brzegu, na wyniosłem wzgórzu wznosi się **białoczerwony budynek fabryczny, z wysokim żółtym kominem.**

Jaskrawa plama budowli, ostro odcinająca się od złotozielonego kolorytu brzegów wiślanych, już zdaleka pozwoliła zgromadzonym na statku obserwować ogrom pracy, jaki włożono, aby ledwie w parę miesięcy po pożarze fabryka znów stała gotowa do swej normalnej, codziennej pracy produkcyjnej. Podziw, jaki ta obserwacja musiała wywołać, wzmógł się jeszcze, gdy „Toruń" dobił do brzegu i tu — po krótkiej uroczystości poświęcenia, którego dokonał ks. dziekan Kozłowski, proboszcz parafji św. Jakóba i podniesieniu przy dźwiękach hymnu narodowego, bandery państwowej — pokazano świeżo wybudowaną **przystań dewlzostację wyładunku ziemniaków.** Na dużym promie, — ochrzczonym imieniem Marja — zmontowano transmisje wyładunkowe, które opróżniać będą berlinki i statki z ziemniaków, a następnie transportować do specjalnych urzędów, również wybudowanych na przystani. Urządzenia te, to rodzaj młyna, który rozciera najpierw ziemniaki na półpłynną miazgę, a następnie, przy pomocy pompy ssąco-tłoczącej przez rurociąg przenosi wprost do fabryki, położonej — jak już wyżej zaznaczyliśmy — na 28-metrowym wzgórzu.

To urządzenie — jak nas objaśnił doniedawna dyrektor fabryki toruńskiej, a obecnie generalny dyrektor Sp. Akc. Luboń — Wronki J p. Bielicki — zastowane poraz pierwszy w przemyśle ziemniaczanym, wpłynie niewątpliwie dodatnio na rozwój przedsiębiorstwa, gdyż rozwiązuje ono w sposób celowy kwestję dowozu ziemniaków do fabryki wodą z powiatów nadwiślańskich, znacznie obniżając w ten sposób koszty produkcji.

Po zwiedzeniu przystani goście, wśród których zauważyliśmy: przedstawiciela P. Wojewody Pomorskiego p. nacz. **Celichowskiego,** starostę toruńskiego p. **Rogowskiego,** komendanta miasta p. ppłk. **Matzeneauera,** komisarza Pom. Izby Rolniczej p. **Sakowicza,** przedstawicieli sfer roniczych z pp. **Czarlińskim,** prezesem PTR. **M. Paluchem,** reprezentantów świata przemysłowego z Pomorza, a nawęt Warszawy i Poznania — idąc **drogą, którą odbywa miazga,** udali się do świeżo odbudowanego głównego gmachu fabryki. Poświęcił go ks. dziekan **Kozłowski, poczem** nastąpiła serja przemówień, rozpoczęta **przez wielebnego celebransa, życzącego przedsiębiorstwu szczęśliwego rozwoju.**

Następnie przemówił p. nacz. **Celichowski,** w imieniu P. Wojewody Pomorskiego, który niemógł przybyć na uroczystość skutkiem choroby. Wskazując na znaczenie, jakie ma dla Pomorza przemysł przetwarzający produkty rolnictwa pomorskiego, mówca zachęcił pracowników **przedsiębiorstwa do dalszego szlachetnego wyścigu pracy,** w którym pod hasłem „dla dobra Rzeczypospolitej", winien współzawodniczyć: **kapitał polski, kierownictwo polskie i praca polska.** P. Komisarz Sakowicz, który przemawiał następnie, podkreślił wagę, jaką ma dla **rolnictwa pom. możność zbytu nadmiaru produktów rolnych.** Fabryka toruńska Sp. Akc. Lubań Wronki stwarza właśnie te możliwości i dlatego rozwój jej leży głęboko na sercu rolnictwu pomorskiemu. Przemówienie insp. pracy p. inż. **Wróblewskiego** i reprezentanta władz miejskich p. radcy **Jankowskiego,** a w końcu serdeczna mowa dziękczynna p. dyr. **Bielickiego** — **zakończyły oficjalną część uroczystości,** poczem **odbył się pokaz różnorodnych wytworów fabryki.**

Odbudowanie i uruchomienie krochmalni w Toruniu (wybudowanej poraz pierwszy w roku 1895 a zatrudniającej obecnie od 80 do 150 robotników) w rekordowym czasie (od 1 sierpnia do 21 października) **należy powitać z żywą radością,** szczególnie na tle dzisiejszych czasów kryzysowych.

Jest to bowiem objaw prawdziwej żywotności przemysłu ziemniaczanego Zachodniej Polski, który nietylko zwalcza zwycięsko trudności kryzysowe, lecz zarazem przechodzi na front zdrowej, samodzielnej ekspansji, stanowiąc w ten sposób — śmiemy zaryzykować twierdzenie — nietylko w naszym pomorskim bilansie gospodarczym, ale i ogólno polskiem, w którym przemysł rolniczy a specjalnie ziemniaczany, ze względu na nasze lekkie gleby, odgrywa tak ważną rolę.

Nadużycia przy dostawach kolejowych

Aresztowanie dwóch dyrektorów Towarzystwa belgijskiego

Z nakazu sędziego śledczego dla spraw wyjątkowego znaczenia, przy warszawskim sądzie apelacyjnym Demanta, aresztowano wczoraj dwóch dyrektorów **belgijskiego towarzystwa impregnacji drzewa, Jakobiniego i Glasera.** Aresztowanie to pozostaje w związku z aferą wykrytą przy impregnacji podkładów kolejowych. Dotychczas w związku z tą aferą osadzono w więzieniu łącznie 6 osób.

Obaj aresztowani dyrektorzy osadzeni zostali w więzieniu mokotowskiem. Prośba obrońców o zwolnienie ich za kaucją, została przez władze sądowo - śledcze odrzucona. Śledztwo w sprawie nadużyć popełnionych na niekorzyść kolei, znacznie rozszerza się. Dotąd w tej aferze przesłuchano **już blisko 100 świadków.**

Przymusowa gościna

Samolot polski w Czechosłowacji

W miejscowości **Polanka,** koło Ostrawy wylądowali **polski samolot wojskowy,** powracający, z Prosciejowa na Morawach do Dęblina. Lądowanie, spowodowane gęstą mgłą, odbyło się **bez wypadku.** Załoga samolotu w osobach: **kpt.-obserwatora Peszkego oraz por.—pilota Kurowskiego nie odniosła żadnego szwanku.** Po przenocowaniu w Morawskiej Ostrawie, lotnicy, którzy są gośćmi konsula Ripy, kontynuować będą lot do kraju. W Prościejowie lotnicy nasi rewizytowali tamtejszą szkołę lotniczą.

Trzysta wężów w autobusie

Wąż przy kierownicy i wąż przy hamulcu

Mrożący krew w żyłach wypadek autobusowy zdarzył się niedawno w miejscowości **Sudeinadan w Indjach.**

Pewien kierowca autobusu zapomniał wyruszając w drogę o obowiązującem w Indjach **zrewidowaniu bagażu podróżnych** i puścił w ruch autobus. W chwili największego rozpędu uczuł nagle, że **coś go muska po twarzy.** Z przerażeniem stwierdził, że to **wąż owinięty dokoła kierownicy** językiem swym oblizuje go. Jednocześnie ujrzał **drugiego węża przy hamulcu.**

Nieszczęśliwy stracił panowanie nad sobą i **autobus runął do rowu.**

Na szczęście żaden z pasażerów się nie zabił, skończyło się tylko na ranach. Okazało się potem, że jeden z pasażerów przewoził 300 **wężów w źle uszczelnionej klatce.**

Kto wygrał?

W trzecim dniu ciągnieniu Loterji Państwowej główniejsze wygrane padły w dwuch ciągnieniach na numery następujące:

1,000 zł. na Nr.: 16289 168 823.

500 zł. na Nr.: 77462 96085 161399

400 zł. na Nr.: 10113 15661 21255 21710 34015 53690 59595 72009 91998 95787 138202 142162 153006

200 zł. na Nr.: 13062 15375 21628 38894 45004 45399 54842 68972 83072 95421 120584.

150 zł. na Nr.: 2957 32445 6865 8237 9996 13052 144672 15117 22692 23068 25649 29309 30895 31885 45282 51490 60632 61271 70540 73736 75052 74254 76390 76541 89961 95982 99450 998644 114241 117104 120482 120624 120933 123414 130138 130322 134556 135711 140989 142544 147025 147375 158153 164678.

Zł. 10,000 Nr.: 45733 1000646

Zł. 5,000 N-ry: 131672 153957.

Zł. 2,000 N-ry: 23631 94658

Zł. 1,000 N-ry: 59190 124692

Zł. 500 N-ry: 38554 64402

Zł. 400 N-ry: 868 28173 28200 48933 51389 61459 89053 102296 112575 128257 156154 157564

Zł. 200 N-ry: 18420 65072 77122 111740 124764 128466 129466 129492 144596 149607.

Zł. 150 N-ry: 7999 9411 15418 16647 18311 29809 30462 36991 38895 39253 44280 46308 50373 51616 54541 55136 79017 79524 82277 83153 94801 96407 99225 100625 117398 118694 125845 128029 127402 140162 152276 157334 164139 166230.

Ze świata

— **29 b. m. przyjeżdża do Polski** głównodowodzący armją **finlandzką gen. Cersterman,** który pozostanie w Polsce do dnia 1 listopada.

— **Statek „Discovery 11"** wiozący angielską ekspedycję naukową, liczącą 52 członków odpłynął w sobotę rano w 20-miesięczną podróż po Oceanie Antarktycznym.

— **Austrjacka Rada Ministrów** uchwaliła projekt budżetu na r. 1934. Budżet zwyczajny przewiduje 1300 **miljonów szylingów** w dochodach i wydatkach.

Prasa wyraża opinję, iż osiągnięcie równowagi budżetowej jest dowodem sukcesu polityki gospodarczej prowadzonej przez kanclerza Dollfussa.

— **Zarząd Polskiego Zw. Szkolnego w Rumunji** postanowił udzielić stypendjum jednemu z polskich słuchaczów wydz. filozoficznego w Uniwersytecie Karola II w Czerniowcach w wysokości 600 lei miesięcznie.

— **Nowe obostrzenie dla cudzoziemców w Belgji** publikuje „Monitor". W myśl nowych przepisów wszyscy emigranci polscy zmuszeni są zgłosić się do rejestracji, przedstawiając paszport polski, zaopatrzony w wizę belgijską, względnie też belgijskie karty identyczności. Termin rejestracji upływa z dniem 16 listopada br.

— **W Usti nad Labem w Czechosłowacji** i w okolicy rozwiązały władze bezpieczeństwa około 10 oddziałów niemieckiego Turnvereinu. Zarządzenie to stoi w związku z niedawnem rozwiązaniem stronnictwa niemieckiego narodowych specjalistów.

— **Kampanja wyborcza w Niemczech** rozpoczęła się w piątek wieczorem wielkim meetingiem w pałacu sportowym. Mowę wygłosił min. Goebbels. Meetigiem tym partja narodowo - socjalistyczna zainicjowała propagandę masową na rzecz polityki zagranicznej rządu Hitlera, prowadzoną pod hasłem równości praw dla Niemiec.

— **Z okazji 50-ej rocznicy urodzin Karola Szymanowskiego.** „Neues Viener Journal" zamieszcza artykuł dr. Alicji Simonówny o polskim kompozytorze. Sztuka Szymanowskiego — pisze Simonówna — ściśle związana jest z jego głębokiem poczuciem narodowem. Głównem źródłem natchnienia dla Szymanowskiego jest polska muzyka ludowa, zwłaszcza fascynujące rytmy tatrzańskie.

— **Rewolta wojskowa w Sjamie zakończyła się** w dn. 18 bm. komunikacja kolejowa i telegraficzna została już przywrócona.

— **W Białogrodzie nastąpiło otwarcie** zwyczajnej sesji parlamentu.

— **Do Ankary przybył** z oficjalną wizytą premjer węgierski Goemboes w towarzystwie ministra spraw zagranicznych Kanyi.

— **Międzynarodowy Zjazd Przeciwrakowy** w Madrycie rozpocznie się dnia 25 bm. Jednem z zamierzeń organizatorów tego zjazdu jest powołanie do życia stałej instytucji międzynarodowej do walki z rakiem.

Brunatny książę

Z Klagenfurtu pod Wiedniem donoszą, że **książe Sachsen-Meiningen,** zamieszkały stale w Karyntji, **został aresztowany ponieważ na automobilu swoim zatknął flagę ze swastyką hitlerowską.** W samochodzie znaleziono znaczną ilość druków propagandowych. **Rewizja w zamku księcia dała również obfity materjał.** Znaleziono nietylko druki propagandowe, ale także korespondencję księcia z czynnymi ministrami Rzeszy Niemieckiej. Szczególnie interesującym ma być list min. Goebbelsa.

Ona i tak wie o tem!

Jak postępować z kobietami

Francois de Croisset podaje następujące wskazówki „Jeżeli kobieta zawiniła, mężczyzna powinien **przedewszystkiem poprosić o przebaczenie".**

„Jeśli twoja żona jest przystojna — nie mów jej tego — ona i tak wie o tem, powiedz jej, że jest mądra — ona bowiem tylko przypuszcza, że tak jest".

„Jeśli twoja żona jest brzydka — (i to się może zdarzyć) — powiedz jej, że jest ładna; pomyśli wtedy, że wyszła zamąż za człowieka o prawdziwie artystycznej naturze".

„Kobiety, które kochają przebaczają nam wszystko; w chwili jednak, kiedy miłość się skończyła, wyrzucają nam to, co dotychczas przebaczyły. A w tym wypadku mają niezawodną pamięć".

KRONIKA

Wtorek 24 października

BYDGOSZCZ

Kalendarzyk rzym.-kat.
Poniedziałek Seweryna
Wtorek Rafałą

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

„Przyjaciel". — Dziś i jutro komedja Al. hr. Fredry **„Przyjaciel"** w ujęciu inscenizacyjnem R. Niewiarowicza w wykonaniu pp. Czechowskiej, Cybulskiego, Dowmunta, Leśniewskiego Lochmana, Utnika i Wilamowskiego. Nowe wnętrze pendzla J. Hawryłkiewicza wysoce utalentowanego art. mal. teatrów wileńskich ucznia ś. p. prof. Drabika i prof. Buszczyka.

W pełnych próbach „Wiedza radosna" komedja Frasccaroli'ego oraz prześliczna bajka E. Szelburg **„Za siedmioma górami".**

REPERTUAR KIN.

Adria: — Perła polskiej sztuki kinematograficznej p. t. „Dzieje grzechu", film osnuty na tle powieści Stefana Żeromskiego. Udział biorą najwybitniejsi artyści scen polskich. Początek seansów o godz. 5, 7 i 9. Przedsprzedaż biletów od godziny 12 do 2.

Apollo: — Egzotyczne arcydzieło filmowe p. t. „Pozwólcie nam żyć"! Akcja, toczaca się w rojącej się od drapieżnych bestyj dżungli, porywa widzów. Jako nadprogram wesoła farsa p. t. „Chaplie ratuje Europę".

Bałtyk: — Sensacja! napięcie! Tom Mix w filmie p. t. „Czterech uciekinierów" i polski film p. t. „Bunt krwi i żelaza".

Kristal: — Pełna upojeń i czarownego wzruszenia miłość w emocjonującym filmie pt. „Szalona noc w Zoo". Realizm idzie w parze z brawurą. Tygodnik aktualności Foxa i kronika PAT-a dopełniają całości.

Marysieńka: „W służbie śledczej" oraz komedja „Ronny".

Rewja: — „Roma Express" i „W szponach Azjatów". Na scenie rewja p. t. „Bydgoszcz w nocy".

Słońce: — Polski film w 12 aktach p. t. „Niewolnice życia" oraz rewja p. t. „Kiedy dziewczynki idą spać".

Z miasta

— **Walne zebranie P. W. Kobiet** odbędzie się dn. 25 bm. o godz. 18.30 w sali Szkoły Przemysłowej przy ul. Św. Trójcy 37, a nie w kasynie oficerskiem 62 pp.

— **Odczyt posła Walewskiego.** Dnia 26 bm. o godz. 19-tej w sali strzelnicy poseł Walewski z Warszawy, zaproszony przez miejscowy Zw. Rezerwistów wygłosi odczyt p. t. „Polska — Niemcy" oraz „Cele i zadania Zw. Rezerwistów w Polsce". Wstęp bezpłatny. Zw. Rezerwistów w Bydgoszczy zaprasza na odczyt wszystkie organizacje naszego miasta.

— **„Koło Szybowcowe"** podaje do wiadomości członkom i sympatykom, że kursy teoretyczne pilotażu szybowowego odbywają się obecnie co wtorki i czwartki w Liceum Handlowem przy ul. Królowej Jadwigi. Początek o godzinie 19-tej punktualnie.

— **Oddział Szkolny,** mieszczący się przy ul. Długiej 41 został przeniesiony na czas przejściowoy do Ratusza, przy ul. Jezuickiej 1.

— **Wyjaśnienie.** Dyrekcja Bydgoskich Kolei Powiatowych prosi nas o wyjaśnienie, że w związku z działalnością oszukańczą rzekomego przedstawiciela firmy „Autostart", Dyrekcja B. K. P. żadnych pieniędzy Kaźmierskiemu nie wypłacała i wogóle z Kaźmierskim żadnych umów nie zawierała.

— **Zebranie 28 i 29 Koła BBWR.** W środę, dnia 25 b. m. o godz. 18-tej odbędzie się w sali Ogniska K. P. W. przy ulicy Zygmunta-Augusta zebranie plenarne Kolejowych Kół 28 i 29 B B. W. R.

Nowy dar dla Bibljoteki Miejskiej

Redaktor Bruno Wincenty Korotyński z z Warszawy ofiarował Bibljotece Miejskiej w Bydgoszczy kilkanaście książek oraz bardzo znamienny list Sienkiewicza pisany do ks. Uchtomskiego z racji 50-cio lecia śmierci Puszkina. Zaznaczyć należy, że Bibljoteka ma do zawdzięczenia red. Korotyńskiemu niejeden cenny autograf — głównie atoli wzbogaca Korotyński zbiory Bydgoszczy autografami Sienkiewicza.

Koronowo

—**Z jarmarku.** Dnia 19 bm. odbył się w naszem mieście jarmark ogólny. Zjechało się liczne obywatelstwo z okolicy. Miasteczko było przepełnione kupcami jarmarcznemi. Spęd zwierząt był bardzo liczny: krów około 150, koni około 200.

Obroty handlowe były naogół dobre.

Bydgoszcz w dniu święta 11 listopada

W ub. piątek w salce Starostwa powiatowego odbyło się zebranie przedstawicieli władz i organizacyj w sprawie obchodu Święta Niepodległości, zwołane przez organizacje byłych wojskowych z Zw. Legjonistów na czele.

Obrady w imieniu nieobecnego prezesa Zw. Legjonistów zagaił p. kpt. Kalita, poczem na przewodniczącego powołano jednogłośnie p. starostę dr. Nowaka. Zebrani po wysłuchaniu programu uroczystości aprobowali go całkowicie. Święto Niepodległości w roku bieżącym obchodzone będzie w sposób odmienny, aniżeli w latach ubiegłych i przemienić się ma w święto radości i wesela. W skład komitetu wykonawczego powołano 13-cie organizacyj b. wojskowych, a komitet ogólny tworzyć będą wszystkie związki i stowarzyszenia Bydgoszczy. Następne zebranie komitetu odbędzie się dzisiaj w poniedziałek o godz. 18,30 przy ul. Grodzkiej 5. Wszystkie związki i organizacje proszone są o zgłaszanie swego udziału w komitecie ogólnym na ręce sekretarza p. W. Górnickiego, ul. Grodzka 5, tel. 22-18.

Koronowo wita swego Arcypasterza

Ciche prastare polskie Koronowo było świadkiem wspaniałej uroczystości. W dniu 17 bm. przybrało miasto odświętną szatę, celem godnego przyjęcia swego arcypasterza J. E. ks. biskupa sufragana Dominika. Gmachy państwowe, samorządowe i prywatne ozdobiono flagami narodowemi i kościelnemi. Na ulicach wystawiono bramy z zieleni. O godz. 16,15 ukazała się od strony Serocka (pow. świeckiego) powóz, wiozący drogich gości. Około ochronki zebrała się młodzież szkolna z nauczycielstwem, wszystkie towarzystwa ze sztandarami, naczelnicy władz i urzędów i obywatelstwo miasta. Na wstępie przywitała J. E. ks. Biskupa córeczka pp. Borzyszkowskich, wręczając piękny bukiet kwiatów.

W imieniu obywatelstwa powitał ks. Biskupa p. burmistrz Wodniczak, poczem w uroczystej procesji pochód ruszył do kościoła poklasztornego. Przy ołtarzu powitał ks. Biskupa ks. proboszcz Chylarecki, następnie przemówił ks. Biskup, dziękując parafjanom za królewskie przyjęcie. Po udzieleniu błogosławieństwa odbyło się bierzmowanie, do którego przystąpiło około 800 osób.

Dnia 18 bm. J. E. ks. Biskup wziął udział w uroczystej sumie, którą odprawił ks. kan. Bartkowski. W czasie sumy uroczyste pienia wykonało Tow. Śpiewu im. św. Cecylji. Po sumie odbyła się wizytacja szkół parafji koronowskiej, ochronki i kaplicy u Sióstr w szpitalu miejskim. Po południu tego dnia specjalnego błogosławieństwa udzielił ks. Biskup towarzystwom, należącym do akcji katolickiej z prezesem p. kier. Żuchowskim na czele. We czwartek dnia 19 bm. odprawił ks. Biskup Mszę św. w kościele św. Andrzeja, potem odbyła się wizytacja w więzieniu. Po południu żegnano ks. biskupa Dominika, który opuszczał naszą parafję i wyjeżdżał do Wtelna.

Chciała obić syna na rozprawie sądowej

W ub. czwartek toczyła się w Sądzie Grodzkim rozprawa karna przeciwko 22-letniemu Józefowi P., **oskarżonemu o dokonywanie systematycznej kradzieży na szkodę swoich rodziców.**

Ciekawe było wejście na salę rozpraw oskarżonego i jego rodzicieli. Oskarżony, młodzieniec o przebiegłych i ruchliwych oczach, z ustawicznym uśmiechem na ustach, wszedł pierwszy, zajmując szybkim ruchem miejsce na ławie oskarżonych. Za nim weszło dwoje staruszków, ojciec i matka oskarżonego.

Ojciec zatrzymał się na chwilę przed synem, zmierzył go groźnym wzrokiem, poczem odsapnął ciężko i usiadł na ławce. Matka, staruszka, drepcząc drobnym kroczkiem przeszła obok syna, nie patrząc nań wcale. Dopiero gdy usiadła obok męża, zwróciła się twarzą ku synowi, grożąc mu jednocześnie pięścią, co wywołało ogólny śmiech na sali.

Rozprawa się rozpoczęła. Staruszkowie obciążali zeznaniami oskarżonego, jako niedobrego i lekkomyślnego syna, żądając dlań surowej kary.

Zabrał głos oskarżyciel publiczny, wygłaszając pocieszające przemówienie na temat miłości i zgody w rodzinie. Przemówienie to tak wzruszyło staruszkę-matkę do tego stopnia, że rozpłakała się, jak dziecko. Wszyscy byli przekonani, że teraz nastąpi przebaczenie i pogodzenie się matki z synem.

Lecz staruszka, otarłszy oczy z łez, energicznym ruchem wyrwała z rąk męża laskę, którą wzniosła w górę, kierując się ku synowi, chcąc go bić. Nie wiadomo, czyby mu nie wygarbowała porządnie skóry, gdyby jej nie powstrzymał woźny.

Takiego obrotu nikt się nie spodziewał, a najmniej sędzia, który też nakazał wyprowadzić staruszkę na korytarz, gdzie już do końca rozprawy została.

Oskarżony skazany został na 6 tygodni aresztu, z zawieszeniem wykonalności kary na dwa lata.

Po wysłuchaniu wyroku, nie czekając na ponowne spotkanie z rodzicami, oskarżony opuścił szybko salę rozpraw. (b)

Tragedja umysłowo chorego rzeźbiarza

Skoczył do Brdy chcąc skończyć z życiem

Nieszczególnie wiodło się w życiu 34-letniemu **rzeźbiarzowi Bronisławowi Kwaśniewskiemu.** Kieryś, przed kilku laty, miał chwile weselsze — miał z czego żyć. Jednak później wskutek fatalnych przeciwności życiowych i tragedyj, które musiał przechorować, zaczął odczuwać pewne niedomagania umysłowe. Kilkakrotnie przebywał w domu dla umysłowo chorych, lecz doktorzy widząc spokojne zachowanie się Kwaśniewskiego puszczali go na wolność. Nikt jednak nie zaopiekował się jego losem, nikt nie użyczył mu łyżki ciepłej strawy.

Epilog tego nędznego życia rozegrał się w ub. sobotę.

Kwaśniewski pod wpływem zamroczenia umysłowego i depresji psychicznej **rzucił się w zamiarze samobójczym do Brdy.** Na szczęście w czas został wydobyty i odstawony do Lecznicy Miejskiej. Po wysuszeniu jedynego, podartego ubrania przetransportowano biedaka do przytułku dla bezrobotnych.

Na widok policjanta, porzucili skradziony łup

W nocy na 21 bm. posterunkowy policji pełnący służbę nocną, zauważył w mrokach nocy dwie sylwetki ludzkie, wysuwające się z ulicy Kujawskiej, ku ul. Bernardyńskiej. Posterunkowy przyspieszył kroku, aby zetknąć się z nocnymi spacerowiczami ,lecz ci dojrzawszy postać policjanta ,rozpierzchli się na dwie strony, porzucając na bruku ulicznym jakiś przedmiot.

Policjant widząc bezcelowość pościgu, zbliżył się do porzuconego przedmiotu, którym się okaza łsę **worek wypełniony dwunastu zabitemi kurami.**

Wczesnym rankiem **zjawiła** się w **komisarja** P. P. właścicielka realności przy ul. Chołoniewskeigo5, p. Mionckowska uskarżając się z płaczem, że w nocy jacyś nieznani sprawcy, włamali się do chlewu, kradnąc 23 kury.

Jakież zdziwienie i radość opanowały poszkodowaną, gdy jej pokazano chociaż martwych 12 kur odebranych złodziejom.

W prawdzie 11 kur złodzieje zdołali unieść, ale poszkodowana ciesząc się odzyskaniem większej części swej straty, ma nadzieję, że dzielna policja ,która tak szybko odnalazła już tyle, odnajdzie i resztę.

Z życia XXV Koła BBWR

W dniu 9 bm., w sali „Pod Lwem" odbyło się plenarne zebranie XXV Koła BBWR.

Po zagajeniu i wygłoszeniu przez prezesa wspomnienia pośmiertnego o śp. St. Łukaszewskim b. skarbniku Koła, którego pamięć uczczono przez powstanie, ciekawy referat pt. „Koncesje wódczane i tytoniowe" wygłosił p. mgr. E. Dębski. Referent szczegółowo zapoznał zebranych z odnośnemi rozporządzeniami dotyczącemi spraw monopolowych. Jak np. kto ma prawo ubiegać się o koncesję, jakie są rabaty i procenta oraz inne manipulacje związane z tym działem handlu. Po referacie wywiązała się ożywiona dyskusja w której zabierali głos pp. **Błaszak, Siebert, Zagórski Sita i inni.** W dalszym toku obrad prezes L. Nowakowski w streszczeniu zdał sprawozdanie z odbytego Zjazdu Gospodarczego BBWR. w Poznaniu. Po wybraniu p. A. Kuczyńskiego na delegata prasowego Koła i po omówieniu kilkanaście drobniejszych spraw, zamknięto zebranie Koła o godz. 23-ej.

Głosy Czytelników

KOCHANY „DNIU"!

Przeglądając drobne ogłoszenia w jednem z miejscowych pism, padł mi w oczy inserat tej treści: „Do bridge'a poszukujemy dwie młode partnerki". Zgłoszenia pod „wieczory".

Lubię grać w bridge'a, lecz przyznam się, że wolę towarzystwo męskie niż damskie, bo wiadomą rzeczą jest, że kobiety tylko przeszkadzają w grze a zwłaszcza kobiety młode.

Nie mogę więc zrozumieć, dlaczego ogłaszający zastrzegają się bardzo wyraźnie, aby to były tylko kobiety młode. Ja wiem, że gdy potrzebowałem młodej, silnej do roboty służącej, to ogłaszałem w gazetach i zawsze zgłosiło się ich tyle, że mogłem wybierać. Ale żeby do bridge'a poszukiwa ćprzez gazety partnerek i to jeszcze młodych, tego nie rozumiem. Nie rozumiem również, jak tego rodzaju stręczeniem „do bridge'a" zajmować się może pismo, które tak „bohatersko" walczy o czystość obyczajów i moralność publiczną.

Wasz.

Informator

dla przyjeżdżających do Bydgoszczy

Odjazd pociąg. z Bydgoszczy

Toruń - Warszawa 2,26, 6,23, 8,06, **13,15** 15,43, 19,37, 21,50, 23,30.
Tczew-Gdańsk-Gdynia 0.47, 3.29, 5.55, **7,31,** 10,41, 13,22, 13.35, 17,01, 19,35.
Kościerzyna-Gdynia 0,55 17,40
Nakło-Piła 3,45, 8,05, 14,35, 19,47, 0,01.
Unisław-Brodnica 5,10, 8 11, 13,33, 16 06 21.00.
Inowrocław-Poznań 3.50, 6 14, 8 04, 11 45, 14.15, 15,47, 20 35, 22.59.
Wągrowiec-Poznań 5,02, 7.45, 13,36, 18,40, 23,06.
Inowrocław-Krasznica-Herby Nowe 6,14, 14.15, 22,59.

Gdzie się wykąpię

Zakład kąpielowy „Sanitas" Gdańska 27, w podwórzu.

Restauracje i kawiarnie:

Restauracja Berendt, Dworcowa 6. tel. 10—90 najlepsze śniadania, obiady, kolacje i wszelkie zakąski Wyborowa kuchnia.
Cukiernia i kawiarnia Berendt, Dworcowa 6, tel. 10—90 wyśmienite ciastka i cukierki własnego wyrobu. Wszelkie zamówienia do domów wykonuje solidnie i starannie.

Zdrowie

Sanitas, Gdańska 27. kąpiele leczni[illegible] i elektro-terapja.

U kogo i co kupię?

R. B. Reimann. — Bydgoszcz, ul. Dworcowa 25, tel. 780, lampy radjowe „Philipsa" i „Valvo".
Włóknik, St. Rynek im. Marsz. Józefa Piłsudskiego 16. Płaszcze damskie.
St. Niewczyk, Śniadeckich 2. Instrumenty muzyczne.
C. Behrend & Co., Gdańska 23. Hurtowa palarnia kawy. Znane ze swej jakości mieszanki kawy i herbaty.
F. Kreski. Gdańska 9. Skład porcelany.
B. Kaczmarek. Podwale 12. Sprzęty kuchenne.
R. B. Reimann — Bydgoszcz, ul. Dworcowa 25, tel. 780. Lampy radjowe „Philipsa" i „Valvo"
Jan Heidner, Dworcowa 7. Płaszcze damskie, męskie, ubrania męskie, chłopięce i obuwie tanio.
J. Kempiński i Ska. Długa 64, konfekcja damska i męska.
A. Marciniak, Długa 6. tel. 13—43. Hurt i detal. Żyrandole, materj. elektr. i radjotechniczne.
Skład mebli wszelkiego rodzaju. Weln. Rynek nr. 8.
Meble wszelkiego rodzaju. Rynek Marszałka Piłsudskiego 20.

Antykwarjaty i domy komis.

„Stała Okazja", Gdańska 10, tel. 1930.

Instytuty kosmetyczne.

„Cedib", Bydgoszcz, Słowackiego 1, po powrocie z Wiednia wznowił przyjęcia. Masaże. naświetlania. Dyplomy: paryski. wiedeński. warszawski.

Fundacja stypendjalna im. ś. p. J. Huzarskiego

Powstała fundacja im. przedwcześnie zmarłego wicedyrektora Polskiego Monopolu Tytoniowego ś. p. J. Huzarskiego.

Zarząd fundacji rozpoczął już swoją działalność i stypendja będą wydawane od początku bieżącego roku szkolnego.

Wydane będą 4 stypendja po 1800 zł. rocznie dla studentów (tek) i 2 stypendja po 1400 zł. dla uczniów (nic) średnich szkół zawodowych. Pierwszeństwo w ubieganiu się o stypendja mają dzieci pracowników monopolu tytoniowego.

Nauczycielska konferencja oświatowa

W dniach 1 i 2 listopada rb. odbędzie się w Warszawie konferencja oświatowa, zwołana przez Związek Nauczycielstwa Polskiego. W konferencji wezmą udział delegaci nauczycielstwa szkół średnich i powszechnych z całego terenu kraju.

Konferencji przewodniczyć będzie radca ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego p. Aleksander Patkowski.

Ziemniaki w Tunisie

Jak stwierdziły badania, przeprowadzone przez zainteresowane organizacje eksportu płodów rolnych, w Tunisie istnieje nadal poważne zainteresowanie przywozem ziemniaków polskich. Ostateczny termin zgłaszania ofert na dostawę ziemniaków na sezon zimowy 1933-34 upływa już za kilka tygodni.

Należy zaznaczyć, że obecna cena na rynkach Tunisu wynosi za wyborowe ziemniaki 56 do 58 franków za 100 kg. Przy imporcie opłaca się cło w wysokości 30 franków od 100 kg.

Ujęcie złodzieja bielizny w Chełmży

U p. Heleny Fritzowej w Chełmży dokonano niedawno większej kradzieży garderoby i bielizny, łącznej wartości około 1.200 zł. Dzięki energicznej akcji organów śledczych, złodzieja niebawem ujęto i osadzono w areszcie. Okazał się nim 29-letni Antoni Wróblewski z Chełmży.

Programy radjowe

PONIEDZIAŁEK, 23 PAŹDZIERNIKA 1933 R.

Radjostacja warszawska.

7,35 Dziennik por. 7,40 D. c. muzyki z płyt. 7,52 Chwilka gospodarstwa domowego. 11,40 Wiadom. o eksporcie polsk. 11,50 Wiadom. bież. 12,05 Muzyka jazzowa w wyk. ork. W. Wilkosza. 12,38 D. c. muzyki jazzowej w wyk. ork. W. Wilkosza. 15,30 Wiadom. gospod. 15,40 Przegl. komunikac. 15,45 Chwilka lotnicza i przeciwgazowa. 15,55 Co grają i tańczą w Rumunji (płyty). 16,40 Lekcja języka francuskiego (kurs elementarny). 16,55 Recital L. Juchta (kontrabas). 17,50 „Skrzynka poczt. roln." 18.20 Muzyka lekka. 19,25 „Norwidowy fortepian Chopina" — wygł. p. C. Jellenta (Felj. muzyczny). 20,00 „Traviata", opera Verdiego z płyt gramofonowych. W przerwie „Pod znakiem oszczędności" — wygł. między 2 i 3 aktem p. J. Warnecka (Feljeton). 22,30 Wiadom. sport. 22,40 Muzyka taneczna. 23,05 do 23,30 Muzyka tan.

Najciekawsze audycje innych radjostacyj krajowych.

17,25 **Poznań.** Pieśni w wyk. A. Karpackiego.
17,25 **Wilno.** Koncert solistów.
18,00 **Lwów.** „Polskie skarby mineralne" — wygł. prof. J. Tokarski.
19,10 **Katowice.** „Wielki Siedmiogrodzianin na tronie polskim" — wygł. prof. dr. W. Dzięgiel.
21 10 **Wilno** „Pajace" — op. Leoncavalla (płyty).

Najciekawsze audycje radjostacyj zagranicznych.

19,00 **Berlin.** Koncert symfoniczny.
19,40 **Budapeszt.** Koncert jubileuszowy orkiestry filharmonicznej.
20,10 **Frankfurt.** Koncert symfoniczny.
21,00 **Monachjum.** Koncert symfoniczny.

Wtorek, dnia 24 października

Radjostacja Warszawska.

7,20 Muzyka poranna (płyty); 7,35 Dziennik poranny; 7,40 D. c. muzyki z płyt; 7,52 Chwilka gospodarstwa domowego; 11,40 Wiadomości o eksporcie polsk.; 11,45 Komun. Min. Op. Społ. dla Państw. Urz. Pośrednictwa Pracy; 11,50 Wiadomości bież.; 12,05 Muzyka wiejska (płyty); 12,38 Muzyka baletowa z op. „Faust" Ch. Gunoda; 15,30 Wiadomości gospodarcze; 15,40 Muzyka lekka i jazzowa w wyk. zesp. Górzyńskich; 16,255 „Skrzynka P. K. O.; 16,40 „Wśród książek" — przegląd najnowszych wydawnictw omówi prof. H. Mościcki; 16,55 Recital fortepianowy J. Kaleckiego; 17,30 Arje operowe w wyk. R. Wragi (bas); 17,50 „Bież. wiadom. rolnicze" — wygł. p. J. Płatet; 18,00 „Impresjonizm" — nowa teorja barw i światła" — wygł dr. J. Puciata-Pawłowska; 18,20 „Rameau i Couperin" — dwie rocznice. Prelekcja dr. A. Simonówny oraz koncert w wyk. M. Trombini-Karuzo (klawesyn), T. Ochlewskiego (skrzypce) i M. Szaleskiego (altówka); 19,25 Feljeton aktualny; 20,00 „Z nowych operetek i rewii". Wyk.: Ork. symf. P. R. pod dyr. St Nawrota, J Radwanówny (sopr) i J. Popławski (tenor);; 21,00 „W poszukiwaniu pracy", fragm. z książki J. Brzostowskiej p. t. „Bezrobotni Warszawy" (Kwadrans liter).; 22,00 Wiadomości sportowe; 22,10 Muzyka taneczna; 23,00 Wiadom. meteor. dla komunik. lotn. i kom. polic.; 23,05 D c. muzyki tanecznej.

Najciekawsze audycje radjostacyj krajowych.

16,40. **Kraków.** „W 15 święto państwowe republiki czechosłowackiej" — wygł. dyr. J. Magiera.
22,10 Recital skrz. prof. M. Kozłowskiego;
16,55 **Wilno.** Koncert kameralny.
22,00 Aud. literacka p. t. „Śmiech i łzy Marka Twain'a.
19,05 **Lwów.** „O bachantkach — Eurypidesa" — wygł. prof. dr. Z. Zygulski.
19,50 **Kraków.** Felj. „Przez moje okno" — wygł. red. J. Bajsarowicz.
19,10 **Katowice.** „Sztuka województwa śląskiego" — wygł. dr. O. Regorowiczowa.

Najciekawsze audycje radjostacji zagranicznych.

21,00 **Wiedeń.** Wieczór wagnerowski.
21,20 **Bukareszt.** Koncert symfoniczny.

Regulowanie obrotu zwierzętami i mięsem

Rada Ministrów przyjęła projekt rozporządzenia

Na posiedzeniu Rady Ministrów został uchwalony między innemi projekt rozporządzenia w sprawie uregulowania obrotu zwierzętami gospodarskiemi i drobiem, jak również obrotu hurtowego mięsem.

Postanowieniom tego rozporządzenia ma podlegać handel bydłem rogatem, trzodą chlewną, końmi i owcami oraz handel hurtowy mięsem tych zwierząt. W dziedzinie handlu drobiem rozporządzeniu podlegać będzie handel kurami, kaczkami, gęśmi, indykami i perliczkami w stanie żywym i bitym.

Zasadniczym celem nowego rozporządzenia jest unormowanie handlu zwierzętami i mięsem, który pod względem wartości zajmuje drugie miejsce na rynku wewnętrznym. Uzdrowienie tych stosunków musi nastąpić zarówno w zakresie osób handlujących jak i metod samego handlu, a wreszcie urządzeń targowych, podaży i jakości towaru i polityki władz komunalnych. Projektowane rozporządzenie stwarza punkt wyjścia dla pracy w tym kierunku. Normuje ono bowiem przedewszystkiem obrót handlowy zwierzętami gospodarskiemi, drobiem i mięsem w hurcie, postanawiając, że w miejscowościach, w których odbywają się targi, będzie zabronione dokonywanie tranzakcyj sprzedaży zwierząt rzeźnych, poza targowiskami w dniu targu oraz w poprzednim i następnym. W zakresie organizacji obrotu handlowego, rozporządzenie postanawia, że sprzedaż na targowiskach bydła rogatego, trzody i owiec, przeznaczonych na ubój, może być dokonywana jedynie na podstawie wagi żywej lub bitej, stwierdzonej przez nadzór targowy, cena zaś sprzedażna zwierząt winna być określona za jednostkę wagi.

Dalej projekt rozporządzenia przewiduje możność ustanowienia na targowiskach zaprzysiężonych pośredników targowych oraz normuje sprawę urządzeń targowych, jak wreszcie utrzymania i administrowania targowisk. Na pokrycie wydatków, związanych z zakładaniem, utrzymaniem, administracją i nadzorem targowisk oraz z działalnością komisyj notowań, których powołanie przewiduje rozporządzenie, gminy będą miały prawo pobierania opłat targowych, przewidzianych w regulaminie targowym.

Wreszcie projekt rozporządzenia przewiduje wprowadzenie obowiązku rejestracji osób handlujących zwierzętami gospodarskiemi, drobiem i mięsem w hurcie w izbach przemysłowo-handlowych oraz ustala wysokie kary do trzech miesięcy aresztu i 3,000 złotych grzywny, a nawet cofnięcia uprawnień do handlu za niestosowanie się do przepisów rozporządzenia.

Szła pieszo z Nakła do Inowrocławia

W Bydgoszczy padła z wyczerpania

Onegdaj wieczorem na dworcu kolejki powiatowej w Bydgoszczy przy ul. Grunwaldzkiej, zasłabła nagle z powodu zupełnego wyczerpania jakaś młoda kobieta. Natychmiast zawezwana karetka Pogotowia Ratunkowego odwiozła nieszczęśliwą do Lecznicy Miejskiej, gdzie udzielono jej pierwszej pomocy.

Po odzyskaniu przytomności kobieta wyjaśniła, że jest mieszkanką Nakła i szła pieszo do swych krewnych w Inowrocławiu. Nazwisko, według przedłożonych papierów, brzmi Gertruda Recklaf. Lekarz, widząc zupełne wycieńczenie oraz stan, w jakim się znajdowała Recklafowa, polecił odwieźć ją do szpitala izolacyjnego przy ul. Szubińskiej.

Stare bezwartościowe ruble

sprzedawał jako dolary

Nielada spryciarzem okazał się 24-letni Wilhelm Strelau, włóczęga bezdomny, urodzony w Brukach pow. chełmińskiego.

Strelau miał stary rosyjski blankiet 25-rublowy z czasów carskich, dziś już nie przedstawiający żadnej wartości, na którym usiłował zrobić interes, korzystając z nieświadomości ludzkiej.

Podczas swej włóczęgi znalazł się Strelau w ubiegłym tygodniu w Nwejwsi Wielkiej, pow. bydgoskiego, gdzie poznał jednego z miejscowych gospodarzy, niejakiego Fehrmana, któremu w wielkiej tajemnicy zwierzył się, że ma 25-dolarowy banknot, który radby sprzedać. Tym dolarowym banknotem, była owa stara 25-rublówka. Wieśniak nie znający się na obcych pieniądzach, uwierzył oszustowi i wszedł z nim w pertraktacje.

Targ w targ i stanęło na tem, że wieśniak wypłacił oszustowi 50 zł. za kawałek bezwartościowego papieru, szczęśliwy, że zrobił „dobry interes".

I sprawa nie wyszłaby może tak prędko na jaw, gdyby nie to, że oszust na pożegnanie skradł wieśniakowi zegarek. Poszkodowany udał się ze skargą do policji, przyczem i oszustwo zostało ujawnione.

Oszusta ujęto i postawiono przed Sąd. W przyspieszonem tempie odbyła się przeciw Strelau'owi w ub. sobotę rozprawa karna przed sędzią grodzkim p. Tuszowskim.

Oskarżony przyznał się do winy, tak, że nie zachodziła nawet potrzeba przesłuchiwania świadków.

Sąd wymierzył oszustowi karę czterech miesięcy aresztu, zastosowując natychmiastowy areszt zapobiegawczy. (b)

Nieudana wyprawa zamorska Janka Brzóski z Torunia

dojechał tylko do Bydgoszczy

Widać prawdziwą żyłkę podróżniczą posiadał 15-letni Janek Brzózka, zam. w Toruniu przy ulicy Szczytnej nr. 9. — Jako uczeń szkolny pożyczał z bibljoteki oraz od swych kolegów różne książki, które czytał z niezwykłym zapałem. Największy urok wywierały na chłopcu przygody awanturnicze Robinsona Kruse i innych obieżyświatów. W wyobraźni snuł wiecznie młody Janek rozmaite plany, a przygody z czarnoskórnymi i Arabami nie dawały mu spokoju. Wkońcu nie wytrzymał postanawiając uciec z domu rodzicielskiego i w świecie szerokim zaznać rozkoszy wiecznej włóczęgi i cygańskiej swobody. Zamiar przy pomocy kilku kolegów wykonał wkrótce.

Korzystając z nieobecności rodziców w domu, awanturniczy Janek dobrał się do schowka matczynego i zabrał 40 zł. gotówki, poczem ściągnąwszy z półki kawał suchego chleba, ruszył w daleki świat. Rozpacz rodziców po stracie syna, nie miała granic. Wszystkie komisarjaty kolejowe powiadomione o wypadku zwróciły baczną uwagę na pociągi idące w stronę Gdyni, do której napewno chłopiec miał zamiar dotrzeć. I rzeczywiście. Janek Brzózka przyjechał do Bydgoszczy, gdzie na widok bacznie obserwującego podejrzanych chłopców policjanta, stchórzył zupełnie.

Przyznał się natychmiast ze skruchą do wszystkiego i prosił z płaczem o odstawienie go do domu rodzicielskiego. Niezwłocznie powiadomiono telefonicznie rodziców w Toruniu o znalezieniu tak cennej zguby. Ojciec napewno przemówi do „rozsądku" awanturniczego Janka i wybije mu z głowy podobne wycieczki.

Nocny popis rabusiów w Czersku

W nocy z dnia 20 na 21 bm. około godziny 24-tej niewykryci dotychczas osobnicy włamali się za pomocą otwarcia drzwi podrobionym kluczem do mieszkania wdowy Heleny Kujawińskiej w Czersku — wybudowanie, pow. chojnickiego, gdzie po przeszukaniu mieszkania zażądali od przebudzonej w międzyczasie ze snu Kujawińskiej wydania pieniędzy.

Kujawińska wydała napastnikom 17 zł. 80 gr. gotówką, poczem ci zabrali ze sobą 4 ubrania i bieliznę i zbiegli, zamykając za sobą drzwi mieszkania na klucz.

Alarm okradzionych był już spóźniony. Natychmiast po otrzymaniu zawiadomienia policja rozpoczęła dochodzenia, celem wykrycia sprawców.

Mszana, pow. brodnicki

— **Dla zdobycia 2 złotych popełnili świętokradztwo.** W tych dniach jacyś niewyśledzeni jeszcze włóczędzy zakradli się do miejscowego kościoła katolickiego i rozbili skarbonkę św. Antoniego, zabierając jej zawartość w kwocie 2 złotych. Policja wszczęła poszukiwania celem wykrycia złoczyńców.

Świecie

— **Wśród hodowców gołębi pocztowych.** Tow. Hodowców Gołębi Pocztowych w Świeciu, na odbytem nadzwyczajnem walnem zebraniu, uchwaliło, by członkowie Tow. byli zarazem członkami Związku Strzeleckiego. — Do nowego Zarządu Tow. wybrano pp. Rhonego M., Domachowskiego A., Lorkowskiego, Kilanowskiego i Brzozowskiego.

— **Manewry strażackie.** Dnia 22 bm. odbędą się w Jeżewie manewry strażackie rejonu świeckiego.

— **Rozpoczęcie kampanji cukrowniczej.** W najbliższych dniach rozpoczyna miejscowa cukrownia swą tegoroczną kampanję, przyczem znajdzie zatrudnienie wielu bezrobotnych z terenu Świecia.

— **Z życia Legjonu Młodych.** W inauguracji bratniego Legjonu, w Chełmnie, wzięła również udział liczna delegacja tut. Legjonu Młodych, pod dowództwem komendanta p. Rumianowskiego.

Giełdy

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy

Warunki: Handel hurtowy, parytet Bydgoszcz, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca, za 100 kg.

Notowania odbywają się we wszystkie dni powszednie.

Standarty:

Pszenica pomorska 738 g/l (125,3 f. h.)
Pszenica nadnotecka 748 g/l (127,1 f. h.)
Żyto 704 g/l (119,7 f. h.)
Owies 445 g/l (74,1 f. h.)
Jęczmień przemiałowy 673 g/l (114,1 f. h.)
Jęczmień pastewny 643 g/l (108,9 f. h.)

Żyto	14,25—14,50
usposobienie: spokojne	
Pszenica	19,25—19,75
Jęczmień browarowy	15,00—16,00
Jęczmień przem.	13,75—14,00
usposobienie: spokojne	
Owies	13,50—13,75
Mąka żytnia 65% wł. worka	21,50—22,25
Mąka żytnia 60% wł. worka	
usposobienie: spokojne	
Mąka pszenna 65% wł. worka 27 t.	31,50—33,50
usposobienie: spokojne	
Otręby żytnie	8,75— 9,25
Otręby pszenne	8,25— 8,75
Otręby pszenne grube	8,50— 9,00
Rzepak	33,00—35,50
Rzepik zimowy	35,00—37,00
Peluszka	12,50—13,50
Groch Victoria	22,50—24,50
Groch Folgera	23,00—25,00
Koniczyna żółta, odtłuszczona	90,00—100,00
Ziemniaki jadalne	2,50— 3,00
Makuch lniany	18,00—19,00
Makuch rzepakowy	14,00—15,00
Makuch słonecznikowy	18,00—19,00
Mak niebieski	60,00—62,00
Gorczyca	34,00—36,00
Siemię lniane	35,00—37,00
Wyka	13,00—14,00

Ogólne usposobienie: spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach:

2054,6 ton w tem 262,7 ton żyta, 106,5 ton pszenicy, 195 ton jęczm. brow., 235,8 ton jęczmienia przem., 7 ton owsa, 40 ton mąki żytniej, 130 ton mąki pszennej, 17,9 ton otrąb żytnich, 83,7 ton otrąb pszennych, 15 ton otrąb jęczmiennych, 58 ton grochu Wiktorja, 35 ton peluszki, 660 ton ziemniaków jadalnych, 200 ton ziemniaków fabrycznych, 5 ton gorczycy.

Ogólny obrót 2126,2 ton.

Bydgoszcz, dnia 21 października 1933 r.

Popieraj LOPP

Komisarjat Rządu w Gdyni
Wydział II.
Oddział Bezp. Publicznego
Nr. II. B. B. 41/258.

Ogłoszenie. Komisarjat Rządu podaje do publicznej wiadomości, że komisja dla rejestracji pojazdów mechanicznych będzie urzędowała w Toruniu w dniach 28 i 31 października oraz 25 listopada br., a nie jak poprzednio było ogłoszone 21 października. 6807

Za Komisarza Rządu
Zł. 1175 (W. Bender) Naczelnik Wydziału

Licytacja przymusowa.

W środę, dnia 25 października br. o godz. 10,30 przy ul. Chrobrego 18 sprzedam najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą: 1 fortepian czarny i biurko z krzesłem. Przedmioty oszacowane są na łączną sumę 1100 złotych. 6795

Komornik Sądu Grodzkiego
Zł. Nr. 1847/8. VIII Rewiru w Bydgoszczy

Ogłoszenie. W tutejszym rejestrze handlowym oddział A pod nr. 155 przy firmie: Leonard Narzyński Przedsiębiorstwo robót na podziemnych, Biuro Architektoniczne w Gdyni, dnia 14 czerwca 1933 dopisano: Nazwa firmy brzmi obecnie: inż. N. Obrycki i L. Narzyński Przedsiębiorstwo robót budowlanych i inżynieryjnych. Spólnikami firmy są: inżynier Narcyz Obrycki z Gdyni oraz Leonard Narzyński budowniczy z Gdyni. Jawna spółka handlowa. Spółka rozpoczęła swe czynności dn. 1 stycznia 1933. Do zastępstwa spółki uprawnieni są dwaj wspólnicy łącznie lub jeden wspólnik łącznie z prokurentem Architektowi Janowi Serockiemu w Gdyni udzielono prokury. 6806

Zl. 1174. **Sąd Grodzki w Gdyni**

3. R. H. B. 99
Ogłoszenie. Do tutejszego rejestru handlowego pod nr. 3. R. H. B. 99 przy firmie: Grudziądzka Fabryka Chleba Sp, z ogr. por. w Grudziądzu zapisano dziś, że uchwałą zebrania członków z dnia 2 czerwca 1932 r. powołano spólnikiem i zarazem członkiem zarządu w miejsce ustępującego Łucjana Kołudzkiego, Dr. Zygmunta Grygiera a w miejsce prokurenta Stejana Ostrowskiego, Mariana Herczyńskiego. Marjana Herczyńskiego z Grudziądza powołano na kierownika spółki i udzielono prokury 6805

Grudziądz, dnia 6 października 1932 r.
Zl. Nr. 805/GR. **Sąd Grodzki**

Ogłoszenie. Do tutejszego rejestru handlowego oddział A pod Nr. 195 wpisano dziś firmę Fr. Schudziński Nowe (Pomorze) a jako jej właściciela Franciszka Schudzińskiego kupca z Nowego. 6804

Nowe, dnia 15. września 1933 r.
Zl. Nr. 807/GR. **Sąd Grodzki**

Obwieszczenie.

We wtorek, dnia 24 b. m. o godz. 9 przedpołudniem odbędzie się w tutejszym składzie ekspedycyjnym (daw. Warenverkaufsstelle)

Licytacja

przedmiotów znalezionych i nieodebranych z miesiąca maja i czerwca 1933 r.
Pozatem poddana będzie licytacji pewna ilość naszyjników damskich oraz szprychów. 6812

Fundbüro Danzig Leegetor
Gdańsk

Przetarg przymusowy. Nieruchomości położone w Toruniu przy ul. Kościuszki 75 składające się z domu mieszkalnego, budynku fabrycznego i szopy oraz około 17.000 m² ziemi ornej, oszacowane na 30.600 zł. i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisane w księdze gruntowej Mokre karta 55 i 504 na imię Józefa Grzanki zostaną w drodze egzekucji dnia 19 grudnia 1933 o godz. 12 przed połudn. wystawione na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój Nr. 7. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 23 listopada 1929.

Toruń, dnia 14 października 1933.
Sąd Grodzki
Zlec. Nr. 1657/IX. 6791

Obwieszczenie o licytacji:

W myśl par. 83 rozp. Rady Min. z dnia 25. VI. 32 o Post. Egz. dla Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580) 3 Urząd Skarbowy podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 28. października 33 r. o godz. 12-tej w lokalu Roszewska Leonja i Stanisław Myślęcinek celem uregulowania należności Skarbu Państwa, instytucji ubezpieczeniowej, Funduszu Bezrobocia, Wydziału Powiatowego oraz Urzędu Akcyz i Monopoli odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości: 1. Szafy żelaznej, 2. Samochód ciężarowy (Chevrolet), 3. wóz do rozwożenia piwa, 4. urządzenie biurowe, 5. motor ropowy, 6. Dynamo, 7. Maszyna do wyrobu lodu, (F-my S. Linde), 8. Maszyna parowa, F-my Pangsch, 9. 4 kotły do gotowania piwa, 10. śrutownik i waga automatyczna, 11. aparat do odciągania piwa do butelek, 12. maszyna do wyrobu lemonjady, 13. aparat do odciągania piwa do beczek, 14. maszyna do pompowania piwa i powietrza, 15. 7 koni, 16. 4 platformy, 17, 2 wozy, 18. kufy składowe do piwa, ilość 44, 19. chmiel znajdujący się na śpichrzu.

Bliższych informacyj udzieli 3 Urząd Skarbowy w Bydgoszczy, Jagiellońska 9.

Kierownik Urzędu:
Zlec. Nr. 1946/VIII. 6794

Sprzedam

z wolnej ręki okazyjnie tanio: 5 gabinetów męskich, 5 jadalń, 3 sypialnie, 4 saloniki, partję pojedyńczych mebli, maszyn do szycia i pisania, dywany i t. p. A. Mroczyński, aukcjonator, Sala Licytacyjna, Bydgoszcz Gdańska 42 tel. 1554. (6743

Sprzedaję tanio:

Samochód limuzyna w biegu „Protos", zegar do taksówki, rowery, kasę „National", powielacz, teodolich uniwersalny, kilimy, futra, ubrania, biżuterję, srebra, maszyny do szycia, zegary, zegarki, meble, sypialnie kompletne, siodło damskie, leksykon niemiecki, sortownicę do kaszy, maszynę do krajania papieru, pianino, bryczka dwukonna, odkurzacze „elektroluksy" i wiele innych rzeczy za bezcen. **„Okazjopol"** Grudziądz, Plac 23 Stycznia 28 w podwórzu i „Sklep Okazyjny" Groblowa 3. 6581

Ogłoszenie

Podaję niniejszem do publicznej wiadomości zainteresowanych, że projekt budżetu na rok 1934 oraz lista składek Gminy Wyznaniowej Żydowskiej okręgu Kartuskiego t. j. powiatów: Kościerzyna, Kartuzy, Morski i miasta Gdyni wyłożony jest do publicznego wglądu od dnia 21 października br. godz. 19-tej do dnia 29 października br. godz. 19-tej w lokalu gminy w Gdyni, ul. Śląska 51 m. 61.

Ewentualne rekursy należy w tym czasie wnieść do niżej podpisanego.

(—) Brunon Rosenthal
Przewodniczący gminy wyzn. żyd. okręgu Kartuskiego w Wejherowie ul. Sobieskiego 12.
6808)

Obwieszczenie o licytacji:

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 VI. 32 r. o postępowaniu egzekucyjnem Władz Skarbowych [Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580], 3. Urząd Skarbowy w Bydgoszczy podaje do wiadomości, że odbędzie się sprzedaż z licytacji dnia 24. X. 33 r. od godz. 8-mej do 17-tej w Gościeradzu, dnia 25. X. 33 r. od godz. 8-mej do 17-tej w Wtelnie i Koronowie, dnia 26. X. 33 r. od godz. 8-mej do 17-tej w Tryszczynie i Koronowie, dnia 27. X. 33 r. od godz. 8-mej do 17-tej w Koronowie, bydła rogatego, nierogacizny, zboża, sprzętów domowego użytku, [szafy, kanapy, maszyny do szycia, radjo-aparaty, fortepiany i t.d. gospodarstwa wiejskiego, odzieży, większej ilości węgli, powozy i powózki, lokomobili, traku i t. d.]

Ceny niższe od oszacowania.

Bliższych informacyj udziela 3 Urząd Skarbowy w Bydgoszczy, Magistrat w Koronowie, i Sołectwa wymienionych gmin.

Kierownik Urzędu:
Zlec. Nr. 1945/VIII. 6793

KWIT ABONAMENTOWY.

Do

Urzędu Pocztowego w ____________

Zamawiam niniejszem abonament *) na „DZIEŃ POMORSKI", „GAZETA MORSKA" „DZIEŃ GRUDZIĄDZKI", „DZIEŃ BYDGOSKI" **na mies. listopad i grudzień 1933 r.** i proszę należność — **zł. 5.78** pobrać przez listowego.

Imię i nazwisko ____________

Miejscowość ____________ Poczta ____________

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 5.78** tytułem prenumeraty *) „DZIEŃ POMORSKI", „GAZETA MORSKA" „DZIEŃ GRUDZIĄDZKI", „DZIEŃ BYDGOSKI", **za mies. listopad i grudzień 1933 r.** potwierdzam.

____________ dnia ____________

*) Niepotrzebne przekreślić.

KWIT ABONAMENTOWY.

Do

Urzędu Pocztowego w ____________

Zamawiam niniejszem abonament *) na „DZIEŃ POMORSKI", „GAZETA MORSKA" „DZIEŃ GRUDZIĄDZKI", „DZIEŃ BYDGOSKI" **na miesiąc listopad 1933 r.** i proszę należność — **zł 2.89** pobrać przez listowego

Imię i nazwisko ____________

Miejscowość ____________ Poczta ____________

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 2.89** tytułem prenumeraty *) „DZIEŃ POMORSKI", „GAZETA MORSKA", „DZIEŃ GRUDZIĄDZKI", „DZIEŃ BYDGOSKI", **za miesiąc listopad 1933 r.** potwierdzam.

____________ dnia ____________

*) Niepotrzebne przekreślić.

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 39. Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy Rok V

Piłka nożna

RUCH — ŁKS 4:0.

Łódź, 23. 10. (PAT.) W ramach uroczystości jubileuszowych z okazji **25-lecia istnienia Ł. K. S.** rozegrany został mecz o **mistrzostwo** Ligi pomiędzy **Ruchem a ŁKS.**, zakończono zdecydowanem zwycięstwem Ruchu w stosunku 4:0 (1:0). Bramki zdobyli dla zwycięzców Peterek i Urban po dwie. Sędziował dobrze p. Rutkowski. Widzów około 3.000.

* * *

Łódź, 23. 10. (PAT.) Z okazji jubileuszu Ł. K. S. odbyły się liczne imprezy. M. in. w hazenie ŁKS. pokonał warszawską Polonję 6:3. W zawodach lekkoatletycznych Smętkówna pobiła swój rekord Polski w oszczepie o 1,26 m., osiągając 38,28 m. Inne wyniki były słabe. W dysku Weisówna osiągnęła stosunkowo słaby wynik 35,30 m.

WARSZAWIANKA — 22 PP. STRZELEC. 2:1.

Warszawa, 23. 10. (PAT.) Na stadjonie Legji w meczu decydującym o pierwsze w drugiej grupie **Warszawianka** pokonała **K. S. 22 pp. Strzelec** w stosunku 2:1 (1:1).

Wynik cyfrowy nie odzwierciadlał prawdziwego stosunku sił, Siedlczanie bowiem utrzymywali w pierwszej połowie grę otwartą, a po przerwie mieli dużą przewagę nie wykorzystaną cyfrowo z powodu dobrej obrony Warszawianki. Prowadzenie zdobył dla Warszawianki Rutin. Z rzutu karnego wyrównał Bilewicz, ale pod koniec drugiej połowy Piliszek strzelił zwycięską bramkę, ustalając wynik dnia. Widzów 1.500.

CRACOVIA — WISŁA 1:1.

Kraków, 23. 10. (PAT.) Derby krakowskie — mecz ligowy Cracovia — Wisła zakończył się tym razem wynikiem nierostrzygniętym 1:1 (1:0).

Pierwsza połowa meczu wykazała słabą formę obu drużyn. Prowadzenie zdobył dla Cracovii Malczyk w 13-tej minucie. Po przerwie w okresie lekkiej przewagi Wisły Artur wyrównał. Ostatnie 30 minut należały do Cracovji, która oddaje szereg niebezpiecznych strzałów na bramkę przeciwnika, jednak bez efektów cyfrowych. Gra była nieco za ostra. Sędziował p. Mosiński z Warszawy. Widzów do 6.000.

GARBARNIA — CZARNI 4:2.

Lwów, 23. 10. (PAT.) We Lwowie w meczu o mistrzostwo Ligi **Garbarnia** pokonała **Czarnych** 4:2 (2:1).

Garbarnia wygrała zasłużenie, gdyż była drużyną lepszą, Czarni zaś chcąc za wszelką cenę zmniejszyć rozmiary klęski, grają bardzo ostro i brutalnie. Ofiarą ostrej gry padli Konkowicz, Pazurek i Halszka. Grzymała został wykluczony z boiska za uderzenie Smoczka. Bramkę dla zwycięzców zdobyli Pazurek 2, Walicki i Skwarczyński, dla Czarnych Makuch i Niemiec. Zawody prowadził p. Kurzweil.

GEDANJA BIJE REPREZENTACJĘ GDYNI 5:0.

W Gdyni odbył się mecz piłkarski między gdańską **Gedanją** a reprezentacją Gdyni. Zwyciężyła Gedanja w stosunku 5:0 (1:0).

DWIE KLĘSKI GDAŃSKIEJ DRUŻYNY ROBOTNICZEJ W POLSCE.

Warszawa, 23. 10. (PAT.) W Warszawie w meczu o robotnicze mistrzostwo Polski **Skra pokonała gdański Langfuhr 2:1 (1:0).**

Drugi mecz o robotnicze mistrzostwo Polski rozegrany w Łodzi między gdańskim Langfuhrem a mistrzem okręgowym łódzkiego okręgu Widzewem zakończył się zwycięstwem Widzewa w stosunku 5:1 (3:0).

Berlińscy piłkarze w Poznaniu

Warta — Blauweis 5:5

Poznań, 23. 10. (PAT.) W Poznaniu bawiła po raz pierwszy od dłuższego czasu berlińska drużyna **Blauweis**, która rozegrała mecz piłkarski z miejscową **Wartą**.

Zawody, które nie wywołały zbyt wielkiego zainteresowania ze względu na słabą formę Warty i na chłodną pogodę, **zakończyły się wynikiem remisowym** 5:5. Do przerwy prowadzili Niemcy 3:2.

Przed przerwą walka toczy się pod bramką Warty. Dobrze dysponowany atak Berlińczyków strzela kolejno trzy bramki. Warta zdenerwowana klęską gra źle i nie wykorzystuje dogodnych dla siebie momentów. Pod koniec pierwszej połowy Poznańczycy grają bardziej przebojowo i strzelają dwie bramki przez Szereskego i Kaniłę.

Po zmianie pól w bramce Warty Konecznego zastępuje Fontowicz. Odbija się to odrazu dodatnio na grze Warty, która przechodzi do ofenzywy i zdobywa trzy dalsze bramki przez Nowackiego, Szerskego i Pruszyńskiego. Na 10 minut przed końcem Warta prowadziła jeszcze 5:3, ale w ostatnich minutach udało sie Berlińczykom wyrównać.

Międzynarodowe projekty naszych lekkoatletów

Zarząd Polskiego Związku Lekkoatletycznego zajmuje się obecnie ustaleniem kalendarzyka międzynarodowych zawodów w roku przyszłym. Dokładny terminarz tych imprez ogłoszony będzie z końcem bież. miesiąca. Jak się dowiadujemy, przewidziane są następujące imprezy. W połowie czerwca — zawody w Antwerpji, w końcu czerwca — mecz ze Szwecją lub Sowietami, 13 i 14 lipca Polacy biorą udział w mistrzostwach Anglji. W końcu lipca mecz kobiecy z Czechosłowacją lub Italją, 16, 17 i 18 sierpnia — 4 kobiece igrzyska w Londynie. W końcu sierpnia — mecz kobiecy z Japonją i męski z Węgrami. Na początek września przewidziany jest mecz z Czechosłowacją, a w połowie w rześnia mistrzostwa Europy w Italji.

Zimowe mistrzostwa Polski odbędą się w lutym 1934 r. Zawody główne o mistrzostwo Polski rozegrane zostaną w lipcu.

Pierwsza porażka bokserów bydgoskich

Pe - Pe - Ge — Polonja 9:7

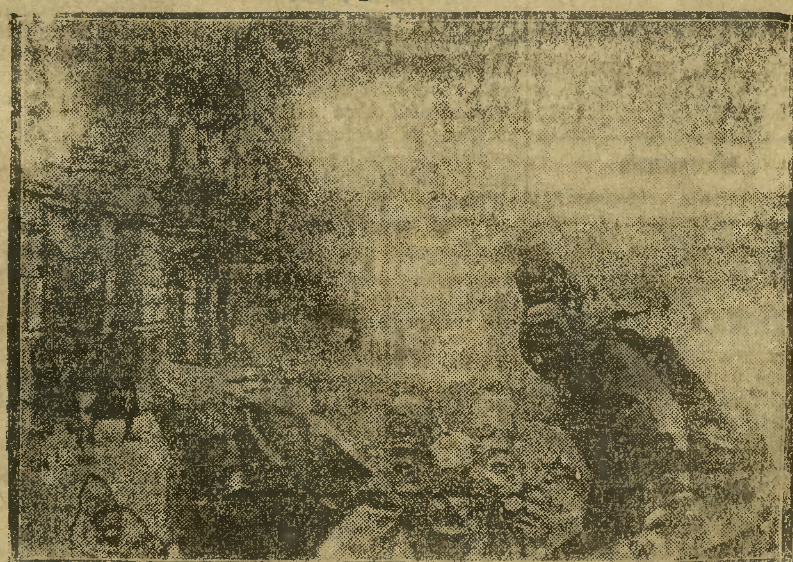
Wczorajsze inauguracyjne spotkanie pięściarskie tego sezonu pomiędzy teamem grudziądzkiego Pe-Pe-Ge a miejscową Polonją przyniosło zasłużone zwycięstwo gościom.

Szalę zwycięstwa Grudziądzan przechyliły dwa walkowery. Walki toczyły się w stylu ostrym, ambitnie, każde uderzenie było celowe. Frekwencja bardzo wielka. Wyniki techniczne walk przedstawiają się następująco: waga papierowa Kwiatkowski (G.) — Pietryga (B.) 0:2; waga musza Czortek (G.) — Czajkowski (B.) 2:0; waga kogucia Krzemiński (G.) — Nawrocki (B.) przynosi walkowerem zwycięstwo Krzemińskiemu wskutek nadwagi zawodnika Polonji; waga piórkowa Kozłowski (G.)— Stubbe II (B.) kończy się remisem; waga lekka Stoszek (G.) — Drzazgowski (B.) zawodnik Polonji poddaje się w I. rundzie Stoszekowi; waga półśrednia Karolicki (G.) — **Łuczak** (B.) — zwyciężył przez k. o. w pierwszej rundzie Łuczak; waga średnia Holz (G.) — Stubbe I (B.) — Holz kapituluje w drugiej rundzie; waga półciężka wicemistrz Polski Werner (G.) — Puszczykowski (B.) — Werner za niedozwolony cios zostaje zdyskwalifikowany, a 2 punkty przyznano Polonji.

Wynik ostateczny brzmi 9:7 dla Pe-Pe-Ge. Sędziował p. Grabowski z Torunia dobrze.

INTERTYP — Urbański Szpalta 8.

Ćwiczenia obrony lotniczej w Wilnie

W Wilnie odbyły się w tych dniach ćwiczenia obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej miasta. Początek ćwiczeń obwieszczono przeciągłym gwizdem wszystkich syren w mieście i biciem w dzwony kościelne. Momentalnie ulice Wilna opustoszały. Ludność udała się do schronów. Zniknęły z ulic miasta autobusy, taksówki i wszelkie pojazdy. W chwilę potem ukazała się nad miastem eskadra samolotów, zasypując miasto petardami, imitującemi bomby lotnicze oraz pociskami i gazami łzawiącemi. Na wszystkich ulicach i placach zapalono niezliczoną ilość świec dymnych. Na ulicach czynna była ochotnicza straż obywatelska, dalej patrole wojskowe, Policji państw., straży pożarnej, Czerwonego Krzyża, LOPP-u wszyscy w maskach przeciwgazowych. Zdjęcie przedstawia ul. Wileńską podczas próbnego ataku gazowego.

Jesienny bieg na przełaj w Warszawie

Warszawa, 23. 10. (PAT.) Na boisku Warszawianki odbył się w niedzielę doroczny bieg na przełaj o mistrzostwo jesienne warszawskiego okręgu Związku Lekkoatletycznego. Dystans biegu wynosił 6.000 metrów. Zwyciężył Miller (Polic. Klub Sport.), który przybył do mety razem z Jurkowskim (AZS.) w jednakowym czasie 19;25,2. Pierwsze miejsce zostało zatem podzielone między wymienionymi zawodnikami.

Legja — mistrzem tenisowym Polski

Łódź, 23. 10. (PAT). W meczu finałowym o drużynowe mistrzostwo Polski w tenisie pomiędzy **warszawską** Legją a łódzkim Lawntenis **Klubem** zakończył się zdecydowanem zwycięstwem Legji w stosunku 7:0. Leg'a wygrała wszystkie spotkania, zdobywając w ten sposób poraz pierwszy drużynowe mistrzostwo w tenisie. Warto podkreślić, że Łódzki Lawntenis Klub był mistrzem Polski przez 7 lat z rzędu.

Ogólny turniej ciężko-atletyczny w Bydgoszczy

W dniach 1 i 2 listopada odbędzie się w Bydgoszczy wielki turniej ciężkoatletyczny. Udział wezmą najwybitniejsi ciężko-atleci z całej Polski.

WKS. Gryf mistrzem Pomorza w hazenie

Gryf — OPWK 10:8 (6:8).

Na skutek protestu drużyny OPWK, która ostatnie zawody w hazenę, przegrała walkowerem, odbyły się powtórne zawody o mistrzostwo Pom. OZGS. Zawody te odbyły się w niedzielę w ogródkach Jordanowskich w Toruniu. Wygrała drużyna Gryfu, bijąc drużynę OPWK w stosunku 10:8 (6:8).

Olbrzym włoski ze złamaną ręką zdobył mistrzostwo świata w boksie

Rzym, 23. 10. (PAT). Oczekiwany z wielkiem zainteresowaniem mecz o mistrzostwo świata wszystkich wag pomiędzy olbrzymem włoskim Primo Carnerą a Hiszpanem Paulino Uzcadum zakończył się, po niesłychanie zaciętej walce, zwycięstwem Carnery na punkty. Wbrew wszelkim oczekiwaniom Hiszpan był we wspaniałej formie, bronił się świetnie i najgorsze uderzenia Włocha nie potrafiły zwalić go z nóg. O gwałtowności walki świadczy fakt, że w 9-tej rundzie Carnera złamał rękę, jednak walczył dalej.

W 15 rundzie przyznano mu zwycięstwo na punkty. Carnera pozostał nadal mistrzem świata. Mecz o mistrzostwa świata odbył się w Piazza Siena. Olbrzymi stadjon, liczący 60.000 miejsc zajęty był do ostatniego miejsca. Mimo, że bilety wstępu były bardzo drogie, miejsce około ringu kosztowało około 200 lirów (ok. 100 zł., stojące miejsce wnosiło 40 lirów (ok. 20 zł.).

Dziennikarz austrjacki gościem w Gdyni

W sobotę przybył do Gdyni bawiący obecnie w Polsce p. Winkler, redaktor „Wirtschaftswoche" z Wiednia.

Wizyta p. Winklera miała na celu zapoznanie się z portem, oraz zebranie materjałów redakcyjnych o rozwoju i pracy portu gdyńskiego.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Męźnicki, Toruń, ul. Moniuszki 25. m. 1.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt21, l. p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Mostowa 6.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia, Szkolna.
Red. odpow. na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9.
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław: Henryk Lisiecki, Inowrocław, ul. Solankowa 4.

Za ogłoszenia odpowiada administracja.
Wydawnictwo: „Dzień Pomorski", „Gazeta Gdańska", „Gazeta Morska", „Gazeta Mogileńska", „Dzień Bydgoski", „Dzień Grudziądzki", „Dzień Kujawski".

Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

Abonament miesięczny wynosi
w ekspedycji miejscowych agencjach . . . . 2.50 zł
z odnoszeniem do domu . . . . 2.80 zł
przez pocztę z odnoszeniem . . . . 2.89 zł
pod opaską . . . . 4.50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . 2.50 gd przez chłopca . . . . . 2.30 gd
z odbieraniem w administracji wprost . 2, zagranica 4 gd . 7.— gd
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma